Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

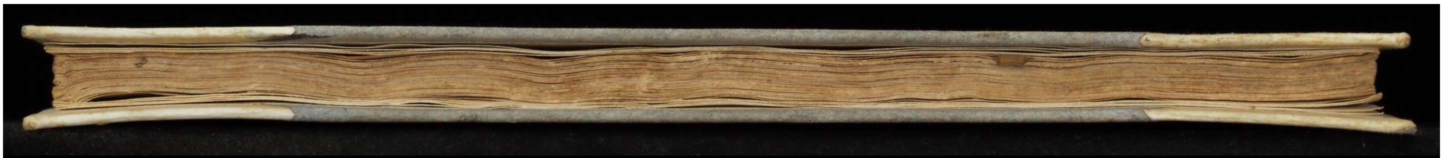
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

~~V. 85c~~
170.
g. 81
GW-3292
CA 242

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Baptiſte Mantuani vatis preſtantiſſimi diuinū ſecūdę Parthenices opus: ſacroſanctā diuę virgis catharinę paſſionē heroico carmie illuſtrās: nō min⁊ cultū ꝙ pium: ad. D. Bernardum bembum patricium venetum et iurecōſultum peritiſſimum.

85 c

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

¶ Clariſſimo viro. D. Bernardo Bembo patricio
Veneto iurecōſulto Frater Baptiſta Mantuanus
Carmelita. S. P. D.

BEatiſſimę virginis et martyris Catharinę vi
tam nuper Romę dum tu apud Innocētium
Ponti. maximū pro re. p. tua ſplēdidum orato
ris munꝰ obires heroico carmine cōplexus ſum
Opuſculū vt mihi videt̄ pium magis q̄ȝ elegās
et īmaturꝝ potiꝰ q̄ȝ prę maturꝝ. Nam mea ī te charitas tuis ī me
bn̄ficijs excitata dum tuo deſiderio nimis ardēter ſatiſfacē cu-
pit ꝑtermiſſa diuturnę limę diligētia ⁊ labore corrigēdi ꝑcipita-
uit ędtionē. Sꝫ age placeat celeritate ſi nō placet eloq̄. Qua-
draginta em̄ et nō ampliꝰ diebus opꝰ abſolutū eſt dum ꝓpē ęſti
uū iuſticiū negocijs intermiſſis curamꝰ ocia canicularia ſalubri
ter cū aliqua ſtudiorꝝ fruge trāſigere. Tibi igit̄ vir preſtātiſſime
liberiſq̄ȝ tuis libellus iſte dicatꝰ eſt ante tibi debitus q̄ȝ cōditus.
muneris tenuitatē poterūt excuſare meꝰ ingens animꝰ ⁊ curta
ſupellex: animi tui modeſtia ac ſumma liberalitas quę ab amico
paupe xenia pretioſa nō expectat. et de hoc hactenꝰ. Miror ꝑfe-
cto nec parꝝ miror. de hac tali ac tāta vgīe in cuiꝰ laudes tota ca-
tholica certat eccleſia nullā ab Euſebio Cęſarienſi epō cum de il
lis tpībꝰ agit fieri mētionem. Crediderim id accidiſſe diabolo ꝓ
curāte ⁊ tāti viri cogitatiōes aliorſum flectēte dum ſanctiſſimę
chriſti martyris īmortali glorię titulıſq̄ȝ ſempiternis inuideret.
Sꝫ qđ ille ſanctitatis inimicꝰ et publicꝰ hoſtis innocentię: frau-
dulētia ſua ꝓhibuit chartis inſcribi deꝰ probitatis auctor et aſ-
ſertor ſua ꝓuidētia voluit fideliū cordibꝰ annotari: Nulla em̄
virgo poſt illā incompabilē virginē quę eſt dei mater ⁊ homīs
hāc opīone ſcītatis an̄cędit. Nōis eiꝰ Etymologia depraua ē
eſt a q̄dā qui ī eū librꝝ cōpoſuiſſe dr̄ cui legēda aurea titulꝰ ē. Fuit
em̄ vir ille iudicio meo pius q̄dē ſꝫ nequaq̄ȝ ſatis lr̄atꝰ pius inq̄ȝ
ꝙ diuina cōgeſſerit: illr̄atꝰ vero q̄m grecis vocabul' latinā: lati-
nis grecā: hebraicis mixtā: nulli verā: oībꝰ cōfuſam: obliquā: cō
tortā: falſāq̄ȝ dederit īterꝑtationē. Atq̄ȝ ita ſcōꝝ noīa dum illu
ſtrare putat ſua deluſꝰ l' igrātia vel īpudēti temeritate reddidit
obſcuriora: ⁊ niſi putaret peccaſſe ꝑ iperitiā putari poſſꝫ de īpie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

tate ꝯdēnād⁹: vtpote q̇ ſacroſcām chr̄i religionē recte īterp̄tati
onis īuerſiōe voluerit cauillari: ⁊ noīm ꝑturbatiōe ſcīs illudē.
fanatico ⁊ ſōniāti ſillīs mōſtroſa ꝟboꝝ delirāmēta ꝯfinxit: q̄ ne-
qꝫ ipſe q̇ ꝑ labyrīthū tenebroſe ſue ig̊rātie circūact⁹ nenias illas
balbutiebat: ītellexit. adeo delir⁹ adeo īcōpos ſui vt neſciret ⁊ ſe
neſcire q̄ dicēt. Qđ ſi fortaſſe cuiq̄ꝫ pl⁹ eq̄ videbor excādeſcē p̄cor
mihi veniā nō negari ſi mēoꝛ: nā cū ꝯſidero hic ſcm̄ eſſe vt ſcōꝝ
vite ꝯtēptui pateāt: vt ſine riſu ꝉ ſtomacho legi nō poſſint: ⁊ eo-
rū geſta ſūma veneratōe digniſſima ſcriptoꝛis vicio ſic eē defoꝛ
mata atqꝫ dehōeſtata vt ab hoīe latio q̄ntūuis religioſo videāt̄
īdig̃ q̄ legant̄: ſi egre fero: ſi dāno: ſi ꝯq̄roꝛ: hīc me puto īdig̃tiōis
iuſte materiā. Debuit ille vir id mun⁹ omittē qđ ad īperitū nō
ꝑtīebat: ꝉ peritos aliq̄n ꝯſulē ſicut prudētē viꝝ decebat. ꝉ prius
diſcē q̄ꝫ docē: nedū ordīe p̄poſtero vult eſſe mgr̄ anteq̄ꝫ diſcipul⁹
nauci hoīs nomē incurrēt ſꝫ fortaſſe putās errorē ītelligētie pie
volūtatꝫ vmbrare p̄textu fact⁹ ē in vtroqꝫ re⁹. ⁊ ītellcū atqꝫ vo
lūtate deficiēs ſibi ig̊miniā: ſcīs īiuriā: fidei iacturā: ſimplicib⁹
ig̊rantiā: doctis nauſeā ꝑturiuit. Nō igit̄ Catharia vniuerſoꝝ
ruina ſicut ille fabulat⁹ ē interp̄tat̄: ſꝫ vel a catharos qđ eſt pur⁹
vel a catharizo purifico: vꝉ a catarco defluo ꝉ a cata et ryax qđ ē
riu⁹ vox illa deflectit̄. legi⁹ em̄ apđ pli. hipponē aphrice oppidū
cui⁹ ep̄atū tenuit auguſtin⁹ a grecꝭ catarytū appellari q̄ riuis ⁊
aq̄s eēt irrigua. Quoduis hoꝝ dixeris rcē dixerꝭ. Clera ci ſꝑ cū
ag̊ſcūt̄ in oīb⁹ āplectēda: at ī huiōi noīb⁹ cū veritas latet ad ve
riſilia q̄ ligue alic⁹ ꝑiciā ſapiāt ab īterp̄te ꝯfugiēdū eſt cauēdūqꝫ
ne iſti⁹ exēplo velut egri ſōnia vane fingant̄ ſpēs: vt nec pes nec
caput vni reddat̄ forme. Sꝫ iā ſatis de h̄ ſupqꝫ dictū. Et vt to
tā Parthenicē priuſquā ꝑlegas vno ſūmatī legas ītuitu breue
ſubijciat̄ argumentū.

Argumentū

Catharina ꝟgo egyptia Alexādrie nata: coſto patre: q̇ fuit ex lagida
daꝝ familia. ſub maximino oriētis p̄fecto vel ſub maxētio Maximiāī
filio paſſa, nā de auctore paſſiōis āmbigit̄. ſed oīa fere exēplaria que legunt̄
in eccleſijs Maxentiū habēt. ſuꝑatis et ad fidē ꝯuerſis quinquagīta di
ſertiſſimis oratorib⁹ cām chriſti tutata ē. diu ſquallore carceris afflicta:
lōga inedia macerata: duriſſime ceſa: tādē poſt vxoris regie et Porphy
rij ducētoꝝ qꝫ militū ꝯuerſionē cōfractis rotaꝝ machinis decollata lac
fudit ꝓ ſanguīe, corp⁹ eius ī Sinā montē arabie deportat̄ ab angelis

¶ Fratris Bap. Mant. Carmelitę theologi ad magnificum. D. Bernardum bembum patricium Venetum: et iureconſultum peritiſſimū ſecūda Parthenice incipit.

QO ſtidis aggreſſi pugnam: tormenta: rotaſqꝫ:
Atqꝫ triumphato victricia bella tyranno:
Detegimus fraudes: et numina falſa deoꝝ.
Sancta faue virgo tenuem cui carminis orſum
Pangimus: et vento venias ad vela ſecundo.
Veridicos cantus non ex helicone vetuſto
Porrige: ſed chriſti ſacris de fontibus hauſtos.
Da mihi non hederę non lauri vimine textam
Sed qualem tu diua geris de fronde coronam
Arboris ęcę: medio quam legimus horto
Spargere foelicem ramis vitalibus vmbram:
Et paradiſiaco nobis aſpiret ab orbe
Vera dei ſoboles ęterna potentia patris.
¶ Orbe ſoporato tellus ęgyptia noctem
Roriferam induerat: merſuſqꝫ ſub ęquore titan
Heſperio coeli nitidos accenderat ignes:
Et niger attollens humentem ſcorpius ortum
Stringebat iam rura nouis effoeta pruinis.
Cum iouis imperio volucres cyllenius alas
Sumpſit: vt ex toto veteres memphitis in agros
Cogeret orbe deos: qui maieſtate relicta
Jam ſua cędebant noſtris altaria ſacris:
Jnuitaqꝫ iugum Chriſti ceruice ferentes
Nulla dabant reſponſa palam: ſed coeca maloꝝ
Semina iactabant: tacitoqꝫ in pectora lapſu
Jntrantes humana dolos et operta venena

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Gentis ad excidium noſtrę inſpirare ſolebant.
Quale per inſidias gerit inter ouilia bellum
Nocte lupus facta pedibus ſcrobe limina ſubter.
Tunc ferus auſonijs mauors noua gentibus arma
Suadebat: ferrumqꝫ graui verſare tumultu:
Ocia lucanis dum Maximianus in hortis
Ducit: et in regem dum res romana reuerti
Cogitat extinctis regni conſortibus vnum.
Tunc hecates motus furijs Maxentius artes
Vertitur ad magicas: veterumqꝫ ad ſacra deorum
Inſtaurat delubra. nouus ſcrutatur aruſpex
Exta: ſcelus tentat: quo non crudelius vllum
Legimus a prima naſcentis origine mundi.
Viuentum grauidas matrum ſecat enſibus aluos
Immatura trahens ſtygijs quę deſtinet aris
Pignora. funeſtos docuit proſerpina ritus.
Inuida creſcentis fidei ſucceſſibus omnem
Hęreſibus ſactam legem tritonia pallas
Implicat: et veris fucat mendacia dictis.
Mixta choris iuuenum venus illecebroſa repugnat
Virginibus ſacris: moreſqꝫ irridet honeſtos.
It veneri Bromius comes: et Silenus: et ipſę
Caſtra mimallonię vino redolentia bacchę.
Atqꝫ dioneos furtim per tecta liquores
Iam ſine pampineis thyrſis et lyncibus euan
Mittit: et occultos accendit in ędibus ignes.
Inuoluebat opum ſtudijs ſaturnia Iuno
Corda virum gemmis: fuluiqꝫ numiſmatis aura:
Merce peregrina: tunicis ardentibus oſtro
Sollicitans animos hominum. Priuatus olympo

Phoebus et ignifero curru: pice nigrior atra
Verſus in ęthiopem: fidibus ſpoliatus: et arcu:
Daphnęa ſine fronde miſer per moenia noctu
Ibat: et ablatum virus pythone perempto
Quod magnus ſeruabat onyx ſpargebat in ipſos
Nobilium thalamos: quo corda imbuta malignis
Artibus armabant aĩos: hinc orta libido
Imperij: et curis rabies accenſa ſuperbis
Regnandi cupidos facile in ſcelus omne trahebat.
Talibus addictos operis Cyllenius vrget
Ad moeſti iouis ire domos memphitica regna.
Eſt locus ęgypti biſido qua flumine Nilus
Delta facit: Nilus cuius coeleſtis origo
Regna per ęthiopum fugiens orientis ab hortis
Ingreditur pharios ſeptena per hoſtia fluctus
Non procul eſt Styx atra palus: vbi condidit Io
Inachis inuentum fratrem Typhonis Oſirim.
Aedita non procul eſt in collibus ora ſupinis
Pyramidum regio: quarum precioſior orta
Dicitur a Rhodope: cuius preſtantia formę
Tot congeſſit opes vt nobilitate ſepulchri
Vicerit et reges ipſos. Hic Iupiter olim
Clarus et ignipotens: poſito modo fulmine pauper
Squallidus et torua demiſſus lumina fronte
Dęmonas aduectos anguſto ſuſcipit antro:
Atqꝫ ſub exceſa ſcabri teſtudine ſaxi
Conſedere ſolo. Tunc ſic eſt iupiter orſus:
Numina quę toto terrę regnaſtis in orbe
Non ſatis eſt noſtro quod nos galileus honore
Exuit in tantas auſus prorumpere fraudes

Non ſatis eſt. pueris etiam contemnimur. omnes
Nos impune premunt: in nos conuicia iactant
Caupones: mimiqꝫ leues: ſcurręqꝫ loquaces.
Falſidicoſqꝫ vocant. Ergo hęc indigna feremus?
Nec totiens lęſi ſemel vlciſcemur? inertes
Sic ſumus vt viuos nos non intelligat hoſtis?
Nos periiſſe putant: deffunctaqꝫ numina vita
Vulgus ait Tempus veniet cum turbine tanto
Chriſtigenas aſię regnis libyęqꝫ fugatos
Inuoluam. properate dies. velociter anni
Currite. Ferte cito Machometia tempora curſu.
Interea mentes alijs ſolabimur ęgras
Supplicijs. Una noſtras in virgine vires
Experiamur. erit noſtri reuerentia forſan
Maior ab exemplo tali. Catharina ſuperbo
Noſtra ſupercilio damnat ſimulachra: deoſqꝫ
Impia ſubſannat. vultuqꝫ elata ſuperbo
Non venerem non Iunonem non Pallada non me
Tanta eſt impietas minimo dignatur honore.
Iupiter hęc. magno ſocij fremuere tumultu.
Exiliunt irę: furiarum incendia ſurgunt.
Et furor ignitis oculis ⁊ fronte minaci
Excandeſcit: vti rapidis cum ferrea flammis
Lamina cyclopum excoquitur flagrante camino.
Iupiter vt vidit grauibus commota querelis
Numina ſic iterum ſumptis ſermonibus inquit.
O Soboles iucunda mihi plutonia coniunx
Perſephone quando miſeri te cura parentis
Sollicitat cita tartareas deſcende ſub vmbras.
Plutonemqꝫ roges vnam mihi mittat herinnem:

Tiſiphonem: aut Alecto: diramue Megęram.
I pete nata virum: grauibuſqꝫ obnitere verbis.
Scis quibus ille modis poſſit quoue ordine flecti.
Sic pater. hęc reſponſa dedit proſerpina patri.
O pater. heu fruſtra furias in tale vocamus
Obſequium: poſcit furias ſibi Tartarus omnes.
Nec ſatis officio faciunt. vix prima Neronem
Vix Decium fratremqꝫ Titi execrabile ſancta
De radice genus colubris et verbere duro
Corripit. indomitę pugnant cum manibus vmbrę.
Vociferant altum lateqꝫ incendia iactant.
Tantus in igne dolor: tanta impatientia flammę.
Nanqꝫ ea gentiles animas in tartara iactans
Non ſinit alterna requie miteſcere poenam.
Et modo romanis thalamos ſtratumqꝫ duobus
Regibus imperij qui depoſuere labores
In medijs Cocyti vndis componit: et altum
Figit humi puteos: quantum marpeſia cautes
Ingenti vix mole nouem deſcenderet annis.
Altera iudęos recutiteqꝫ improba gentis
Semina: quę poſtq̄ lętali vulnere Chriſtum
Abſtulit antiqua nequicq̄ lege ſuperbit.
Curat: et ardentes mergit phlegethontis in vndas.
Sępius Herodes geminos natumqꝫ patremqꝫ
Cędit: inſertat candens in guttura ferrum:
Tercia Chriſtigenas odijs infenſa cruentis
In vada preruptę celſo de vertice rupis
Precipites acherontis agit: verſoſqꝫ per amnem
Luctificum trahit hammato per ſaxa tridente.
Et iacit in flammas: quę defficientia nunq̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Sulfura depaſcunt. fumoqꝫ inuoluit et igne.
Sed quid opus pater hic furijs: ego iuſſa capeſſam.
Fare. patris non eſt fas diſſimulare dolorem.
Vade ait ardentes quando Maxentius aras
Conſulit imperij cupidus ſub nocte ſilenti
Hęc reſponſa dato. Nilum pete: ſacra deorum
Reſtitue: ⁊ tanta tibi pro pietate coronam
Accipe: et inſignem fulgenti murice clauum.
Sic ait: et natę pater inclinatus ad ora
Permulcenſqꝫ caput dextra dedit oſcula fronti.
Perſephone mandata facit: coruiqꝫ figuram
Induit: et trannans auras pernicibus alis
Pręterit hammonis templum admirabile quondam
Dum Jouis imperium maieſtatemqꝫ colebant
Terrigenę: a libycis quod nomina traxit harenis.
Jamqꝫ tenet ſyrtes. facit hic breuis vnda vadoſum
Aequor: et eſt ratibus magnis imperuia Tethys.
Tranſuoluat inarimen ęterno ardore coruſcam:
Quę premit ingentem ſaxoſa mole Tiphoeum.
Jam tenet italię littus: lauiniaqꝫ arua.
Intrat ad vrbanos ſtrepitus: celſaqꝫ reſedit
Tarpei ſuper arce iouis. populumqꝫ patreſqꝫ
Et tria deſpiciens fora poſt delubra tonantis
Solis ad exortum Romę decora alta ſuperbę
O caput o florens terreni gloria mundi
Dixit vt excelſo tetigiſti vertice coelum
Indigetes oblita tuos genioſqꝫ lareſqꝫ
Atqꝫ Jouem et natos demens ad inania Chriſti
Tam cito degeneras documenta fidemqꝫ nefandam.
Sic ait: et Petrum quater execrata columnam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Traiani quę iuncta foro ſupereminet vrbi
Inuolat. et coruus iam deſiuit eſſe: breuemq;
Se trahit in nebulam: et Maxentia tecta ſubintrat.
Nox erat: et phoebe gelidis argentea bigis
Collis auentini ſummo de vertice tollens
Cornua luſtrabat radijs pallentibus vrbem.
Impius ad magicas redijt Maxentius artes:
Combuſtiq; affert cineres infantis ad aram.
Conſulit exta: vocat manes: et numina lęthes.
Facta vias faciles et idonea tempora fraudi
Perſephone commenta ſagax inſibilat aura
Pertenui. fibraſq; mouens felicia ſigna
Fingit: et inuoluit regis caput igne coruſco.
Subridens: alacri ſaliunt precordia plauſu
Principis: et totam trahit inter gaudia noctem.
Iam parat ire viam pelago: iam concipit omnem
Trinacriam: crętęq; domos: cyprumq; Rhodumq;:
Qua zephyris impulſus eat. qua claſſe latina
Vectus alexandri monſtratam annauiget vrbem.
Egregios prima comites de pube quiritum
Deligit: et fulget tyrijs aurata iuuentus
Veſtibus: ęois rutilant ſegmenta lapillis.
Et vagina ſinu gladios hiacynthina pulchro
Claudit: et argentum capulis effulget eburnis:
Septima conſurgens roſeis aurora capillis
Oceani pulchrum caput extollebat ab vndis:
Cum iam compoſitis ratibus ventoq; ſecundo
Littore ab auſonio ſoluens peluſia tendit
Hoſtia: et illuſtres pompei funere campos.
Perſephone volat ante: fretum ſpumantibus vndis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Liberat:et placido facilem facit ęquore curſum:
Non ſcythicus boreas illis non aphricus Auſter
Non oriens Eurus potuit ſpirare diebus.
Vix ſua ſub leni criſpabat tergora pontus
Applaudens zephyro:et ſceleri ſe accõmodat ęquor.
Optimus interea mentis deus auctor honeſtę
Atq; pudicicię cuſtos ne regia virgo
Circumuenta dolis ſubito labatur ab alto
Premonet:et celeri tradit mandata miniſtro:
Ille per immenſos coeli glacialis ab ortu
Labitur anfractus:penetranſq; per aurea tauri
Cornua pleiadum flammas reſtringit:et ipſos
Pręterit Errones ſeptem.triuięq; ſub orbe
Accipit exiles raris ex ignibus artus.
Regia progenies cultu redimita pudico
Inter ſocraticos et quos academia quondam
Stoaq; cęcropijs libros de fontibus hauſit
Clauſa latet modico pictę teſtudinis antro.
Atq; voluminibus legum ſtipata duarum
Abſtruſos animo ſenſus voluebat:et acris
Ingenij vegetas acies figebat in omne
Quod tenebris enigma latet.myſteria miris
Inuclata modis viſu penetrabat acuto:
Quicquid ad ornatum fidei exemplaria ſanctę
Gręca ferunt animo vigili condebat:et omnem
Aſſidui frugem ſtudij quaſi fertilis agri
Primitias quaſi collectum de ſordibus aurum
Et quaſi fulgentes gangis de puluere gemmas
Raſaq; panchxi duro de cortice thura
Roboris: et pinguem torto de caudice myrrham

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Ad Chriſti delubra ferens Cape ſumme deorum
Munera dicebat: primę cape dona iuuentę
Quę tibi per ſteriles apis hęc tua colligit agros
Primus Abel pingui coluit tua numina ſacro:
Melchiſedech panum calathos et cymbia bacchi
Obtulit. Habraamus dulcem ſua gaudia natum
At nos ſyncerę tibi virginitatis honores
Collectoſqꝫ pia de ſedulitate legendi
Offerimus flores: noſtra hęc tibi munera ſunto
Regia dum tales voluit ſub pectore curas
Et fugiens animo terras: coeleſtia virgo
Cogitat ecce nouę lucis micat igneus ardor
Atqꝫ repercuſſo paries ſplendore coruſcat.
Auratę micuere trabes: micuere columnę:
Et ſubitis viſum flammis ardere lacunar
Nuncius emiſſo nitidis e nubibus ore
Regia progenies dixit. quia concipis alto
Corde deum conceſſa tibi conſortia diuum.
Pone metum: ſecura meas intellige voces
Ille ego qui marię ſanctas orator ad aures
Ante fui: tibi de ſummo modo mittor olympo.
Nam tibi poſt illam primi debentur honores
Inter virgineas acies albentia caſtra.
Scis veteres odio lucis ſtudioqꝫ malignę
Mentis et imperij vanęqꝫ libidine laudis
Diſſentire deos chriſto: et molimine magno
In mores certare bonos: nec poſſe nitorem
Ferre pudicicię. Clymenes corruptor apollo
Preſſit ariſtei matrem. nymphamqꝫ Dionem.
Iupiter europam. Danaen. Aſopida. Ledam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Atqꝫ Lycaonidem. Maiam. Bacchiqꝫ parentem.
Falcifer oceani natam. Minoida Bacchus.
Perſephonem Pluto rapuit. ſimoentis ad amnem
Congreditur Venus Anchiſę. thetidoſqꝫ cubile
Pelleus inceſtat. rector neptunus aquarum
Phorcida. Dedalidem fraudis furumqꝫ magiſter
Mercurius. Venerem Mauors. et Pallada frater
Polluit: Endimyon vultu. Pan vellere lunam
Jaſius Cererem. Nulla eſt ſine labe deorum
Progenies. niſi forte ſuū quę plangit Oſirim
Inachis arguto pellex iunonia ſiſtro.
Et tibi virginitas iſtis odioſa parauit
Inſidias. in te longinqua a Thibridis vrbe
Et coniurata deſcendunt proelia Memphi.
Nulla ſub indigno virtus eſt principe tuta.
Nulla ſub inceſto caſtis eſt gloria rege.
Nam vicijs probitas ſemper contraria pacem
Neſcit: et hoſtiles dextra leuaqꝫ cateruas
Suſtinet. illatoſqꝫ parat ſe ſemper ad ictus.
In virtute labor. ſed in ipſo certa labore
Dona: fit ex operis merces. ęterna reſurgit
De ſudore quies: et de moerore voluptas.
Non habet ex omni numero plebiſqꝫ patrumqꝫ
Victricem niſi qui potuit certare coronam.
Et multis certare datum: ſed vincere paucis:
Atqꝫ coronari et celebres vectare triumphos.
Quare age ſurgentes audaci naue procellas
Rumpe. per aduerſos aperi tua carbaſa fluctus.
Nec flantes horreſce notos nec murmura ponti.
Irato te crede mari: proramqꝫ patentes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Ad coeli cōuerte vias. reget ipſe per vndas
Temonem velumq; deus: puppemq; tenebit:
Nec ſinet in ſcopulos fragilem tranare carinam.
Semper olympiaca terram ſpeculatur ab arce.
Et quoſcunq; operi vidit ſe accingere ſancto
Numine preſenti deus adiuuat. odit inertes.
Pugnam inuade: deo nihil aſpirante timendum
Nuncius hęc. humili facundia virginis ore
Sic reſponſa dedit. Uobis ego numina grates
Non ſi vel totidem linguis quot dicitur Argus
Luminibus vidiſſe loquar: perſoluere poſſim.
Omnia vos homini vitamq; alimentaq; vitę
Uos datis: et coeli vos inſpiratis amorem.
Blandicijſq; rudes ad contemplanda leuatis
Aſtra aīos: et opes veſtras monſtratis in ipſis
Ignibus ⁊ coeli ornatu mundiq; decore
Perpetuo: noſtrę ne forte libidine mentes
Se lutea immergant nequeantq; attollere frontem
Ad coeleſte bonum: noſtrę vos cura ſalutis
Sollicitat: nec noſtra diu durare poteſtis
Damna pati: veniamq; datis peccantibus vltro.
Me prope lactentem chariſq; parentibus orbam
Ante puellaris q̄ vos agnoſceret ętas
Cum neq; fabar adhuc vos ſuſcepiſtis alendam.
Propterea nunq̄ diuis ego thura piandis
Ulla dedi: nunq̄ fumantia vidimus exta.
Sola dei mihi cura ſatis. mea tempore ab illo
Uirginitas addicta deo: votiſq; vocata
Palma triumphalis pugnę: qua ſanguine fuſo
Teſtificata thronum chriſti ſuper aſtra venirem:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Miſcererqꝫ choris ſuperum: ſedemqꝫ beatam
Aetherea ſortita domo regna illa viderem
Aeternis congeſta bonis: viſuqꝫ tuerer
Perſpicuo quod certa fides ſed nubila monſtrat.
Eſt amor iſte furor: quo tempore ſaucia longo
Nectar ⁊ ambroſiam ſitio: tantuſqꝫ medulis
Ardor ineſt: tantus coeli calor oſſibus hęſit
Ut mors nulla queat mihi formidanda videri
Sed iucunda magis. Cur non quę pertulit Agnes
Ipſa feram: cur non Agathes imitabile fatum:
Lucia cuius erat: neqꝫ mens neqꝫ fortior ętas
Vicit: et iſtarum foelix trinacria palmas
Vidit. Anaſtaſię tellus romana triumphis
Gaudet: ad iſtarum laudes et premia curro.
Tu modo qui coelo frueris diuine miniſter.
Hęc offer mea vota deo: ſi fauerit omne
Dulce mihi certamen erit: pugnamqꝫ diemqꝫ
Arbitrio legat ipſe ſuo: ſic fata nitentes
Vertit humi aſſurgens oculos. Se nuncius albam
Colligit in nubem. ſparſiſqꝫ per atria ſuccis
Ambroſię: dulci repetiuit ſidera cantu.
Iam vada Carpathię ſulcans Maxentius vndę
Littus Alexandri et phariam procul aſpicit arcem
Atqꝫ ait o magni ſalue pars tercia mundi
Aphrica: romanam fauſto precor omine claſſem
Aſpice: et auſpicijs diuum mea vota tuorum
Proſpera ſint: ſaluete dei ſaluete penates
Indigenę: quos relligio longęua parentum
Excoluit. ſacros venio laturus honores.
Sancta ſequor mandata Iouis: rituſqꝫ reporto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Diuinos ad templa deu. dū talia fatur
Preuolat ad portū remis vētoqȝ secūdo
Cimba leuis volucrē cursu q vinceret eurū
Summaqȝ vix recto fugiēs mouet equora lapsu
Fama per egiptū preteātaqȝ littora ponto
Nunciat aduenisse rates ex vrbe latina
Aduentūqȝ freto romani regis alumnū
Cuncta ingratus lucē posuere p illam
Publica: pellei priuata negocia ciues
Festa dies agit nundis vrbana iuuentus
Vestibus et multo testāt gaudia cultu
Turba ruit: pictis onerat puppibus equor
Murice vela rubēt: radiāt aplustria croco.
Ducit elato gradiēs Maxencius ore
Splēdidus et gēmis et multo lucidus auro
Ausonij lebiciqȝ simul glomerāt vtrimqȝ
Sistra sonāt: altis lucent in turribus ignes
Moenia frōde virēt: et odoro gramīe porte
Altera lux ortū casij de vertice summo
Extulerat solē cū rex iā squalida multo
Templa situ iubet ornari: veteresqȝ p aras
Purpureos spargi flores: et rite parari
Danda Ecatūbeo q sunt aīalia sacro
Cristigene soliti crudis preda esse tirānis
Cōtremuere metu: et multi periere Syenem
Thebeosqȝ lares: et Cirenaica regna
Ethiopumqȝ domos et littora gentis Exembe
Sicut vbi mites aquilā vidē columbe
Nare per aereos tractus: nec pignia rura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Nec plancte retinet epule: timor oīa vincit
Pars latet umbroſo ſaltu: pars alta volatu
Tecta petit: pars motamis caua ſaxa latebris
Et pennis percuſſa ſonat pennibus aura.
Tunc eſt cepta coli regio deſerta: ſoluſq;
Solibus exuſtū aſſiduis: & rura venenis
Incita & arentes terre ſitientis harene.
Solivagus vaſtā perijt tū paulus eremū
Hiſpidus & fulue tectus velamine palme.
Cuius ad ignotas veniens āthonius edes
Invidit ī ſatyros. mox flebile corpus amici
Condidit: & ſitris vitā traduxit ī arvis
Inter harenicolas colubros & ſeua leonū
Semina grammib9 veſcēs & flumīs vnda
Templa coronāt ſertis: & fumib9 artis
Barbara ſuſpēdūt aulea ſub apſide aurea
Pigwia mittūt docti p rura miniſtri
Que vinā bibūt piſcoſi flumina nili
Atq; papirifere dulcē tritonidis vndā
Et qua ſe viridi Mareotis arūdine cingit
Adducat delecta boum qui corpa centū
Interea cultros patherasq; & thura ſacerdos
Expedit & ſacras longo locat ordīe veſtes
Ante ea neglectus meliori paſcit apis
Gramine: & extēto iacet ad pſepia ventre
Iāq; dies ſolēpnis adeſt. mugitibus aure
Per fora pq; vias vrbis p cōpita clamat
Aera crepāt. clagore tube cōplet. acuto
Cōſequit vulgi ſtrepitus turbeq; frequētis
Murmur: & inflato reſonat caua tibia buxo
Clarus ad illuſtres gradit Maxcimus aras
Et circūpellea miratā romanaq; pubes

Angelicaſ alto voceſ ſub corde volutaſ
Coſtis adeſſe videt ſperare tẽpora pugne
Et q̃q̃ imota maneat ſentẽcia mente
Atq̃ adamãteis vinclis frenata libido
Inuita carne ſcelus nõ audiat vllũ
Ora tamẽ meditanſ duri furibũda tirãni
Atq̃ graueſ penaſ horret ceu ſaxea moleſ
Pulſa freto & circũ ſalientib9 equoriſ vndiſ
Vapulat atq̃ tremit: ſʒ nõ veſtigia mutat
Dũq̃ animuſ tãto curaꝝ ĩpellitur eſtu
Nõ procul eẽe due vultu ĩceſſuq̃ verẽdo
Feminee ſpecie aſſunt: quaꝝ vna Cibeli
Perſimilis turrita caput ſtellataq̃ frõtem
Igneuſ ore color poſſet qui pãna referre
Perſona prouolitãt nebule: giroq̃ volucreſ
Aereo ludũt & verſicoloribus aliſ
Aequora venter: habet pictaſq̃ & per equora puppeſ
Squamiferiq̃ greges flexiſ per cerula caudiſ
Arrectiſq̃ natãt pinniſ ludoq̃ fugari
Per ſcopuloſ & ſaxa volãt virideq̃ per algam
Inferius campi herboſi: curuataq̃ ripis
Flumina & excelſi nemoroſa cacumina mõteſ
Vertice ĩequali: pendeſ: humanaq̃ tecta
Atq̃ per incultos ſaltus atq̃ ĩuia rura
Auriti lepores & flexis cornib9 errãt
Dorcades: & timidi dame ramoſaq̃ cerui
Cornua tollẽteſ variuſ ſpaciãtur ĩ agris
Hec rerũ natura pares: q̃ virginis ora
Dulcib9 ãplectẽs vlnis Quid mergeris inquit
Filia tot curis & ſollicitudine tãta
Cõtẽplare meũ decus & mea maxima regna
Itaq̃ de meis opibus velut ãte ſolebas
Expulſis aio curis ſolatia carpe.
Terra: fretũ: nubeſ: flãme vſatile celũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Cuncta meis subsunt virgis ego cuncta guberno
Elige de tantis aliquid quod mulceat aegram
Quid tuus hic meror sibi vult: quid dulcia miris
Pallet ora modis. & quo tua forma recessit
Pone deum curam: divi sua sidera servent
Ambrosia vivant: & delectentur olimpo
Terra subest homini: terrena negocia tracta
Nec fines frustra humanos excedere tempta
Tu ne potes volucrum per iter tranare: sub undis
Degere: & obscuris inter delphines in antris
Sirenes ubi sunt & inertia corpora phoce
Ut tibi per spellea maris per lustra ferarum
Sic quoque per celos inter consortia divum
Legibus aeternis vita hospiciumque negatur
Nec fas est homini coelum sperare deorum
Regna rupis: sedemque tibi promittis olimpi
Cum neque brutorum latebris assuescere possis:
Omnia liminibus certis ego sola diremi:
Quos transire nefas. ea vota superflua pone.
Sit tibi cura deorum: tua sit tibi cura venustas
Ingenio condita meo dum figere templo
Calliopes oculos: & virginis ora meduse
Utere deliciis: & ne contemne iuventam
Nec te finge deam. sed te mortalibus equa.
Sit naturam pares tristem placata puellam.
Altera que tales paulum cantata loquelas
Hauserat & vasto gressu suspenderat astu.
Affuit aurati crines: frons lactea: fulget
Lucifero similes oculi. rubicunda colorat
Lacteolas aurora genas: per eburnea colla
Caesaries emissa fluit: toga cetera vestit
Aurea que tractu verrebat syrmate campum
Coelestis nitet ore decor. sparguntur odores

Ambroſij: crediq3 neqt mortlis ī illa
iunt Spūs: & nume ul nō ſine numie imago
Textus lauratae chlamidi deſcēſus ab aſtris
~~pedit et~~ Prolis olipiacae: ſtygios īgreſſus ad ares
Igneae liguarꝫ ſpēs: qua ſpūs ingens
Intonuit ſup ora viru. mortiſqꝫ relisto
Vertice ſiderea xp̄s ꝑmeauit ī arcem
Victor & cuulſe cero plutonis ab antro
Patrū aīe niueis ſdute nubibꝫ ibāt
Aera ꝑ liquidū terrā ꝑdatꝫ & orchū
Rex superū tali ꝑpetebat ſigna triūpho
Grā nomē habꝫ: cuius ꝑſtantiā forma
Naturae exemplo viſa obſcurare decorē
Nō aliter q̄ ſol maiori ſidera luce
Umbrat: & exoriēs alios extīnat ignes
Hec igit͛ ſic orſa loqui. Quid virginis altū
Deitis in tra aīm natura ſupbō
Corda ſupcilio: verū te oſana parētem
Diris: & ignoras a quo tua venit origo
Nec noſti genus ipa tuū: tua ſigna ſequuta
Nichomachi proles ſtellis erymanthidos urſe
Nauigat amiſſis: & naufraga ſepius arctos
Flate procelſo borea ſymphlegadas itrat
Naqꝫ aliud vetir genus īmortalis olympo
Noluit eſſe hoī. ſed nec te credidit ortam
Nec me vidit ꝑops lucis mutabile corpus
Cotēplata deū ſtito ꝑtraxit ore
Auſpicijs hāc uſqꝫ tuis ꝑuenit ad orā.
Hec ſua ſopito detraxit carbaſa veto
Dic ubi ſi noſti comitesꝫ: ꝑmeuaqꝫ xp̄i
Caſtra triūphalesqꝫ viri: qui ſagne claras
Emiſere aīas: & qui vincere tirānos
Subvertere deo ꝑlos. tibi ſola reliqui
Corpa & īmūdos cines & tabida mēbra
Ipſa coronatas coeleſti lumine mētes
In ſublime tuli: Quare iā deſine nugis

Talibus illuſtres avos inducere tacita
Nube tue noctis. verſis ita fata receſſit
Paſſibus: at plutei lato natura ſub orbe
Virginis in thalamo fertur liquiſſe pavorem
Cuius ut agnovit fraudes abſcondit amorem
Ora diſcedensque eius qui frangeret omne
Virus: & auxilio ceptis ingentibus eſſet
Protulit ora pavor gelidae ſub imagine mortis
Pallidus: & curvo contractus pectora dorſo
Cecus: & eliguis: trepidus. vix oſſibus herens
Dentibus exertis truca deformia nare
Ora gerens: & crure labans: & frigore torpens
Cuius ut horrificam effigiem ſtygiumque colorem
Et teſtudineos virgo perterrita greſſus
Vidit: ab aſpectu monſtri converſa recondit
Lumina: & admoto texit velamine frontem
Tum validus ardens animis alacrisque iuventa
Strenuus & grato perfundens ore pudorem
Virgineum: putaſque ferens in pectore flammas
In medium prorupit amor: cornuque repleta
Corripit: & monſtri repetito verbere terga
Pulſat: & inceptans agit extra limina plantis
Vociferans: & fuſte petens caput ora manusque
Non ſecus ac fertur ſi vera eſt fabula quondam
Inferni domuiſſe canem Tirinthius heros
Calcitrat & manibus tenſis avertere cornu
Nititur & ſane monſtrum defendere ab q· ictu
Acrius inſtat amor: retroque in pulvere verſo
Execrat indignans: limoque infigit aquoſo
Membraque cenoſo ſepelit moribunda ſepulchro

Secūde parthenicſ liber .ij.

Letior & pulſa victrix formidīe virgo
Ocius ad teplū famulis parat ire vocatis
Nec mora feſtinat oēs & ſedula nutrix
Iā longeua ligat crines & virginis ora
pallida nocturne fumoqȝ afflata lucerne
Materna pietate ~~ligat~~ lauat celereſqȝ miniſtre
Depoſitas veſtes adhibēt. tyrioqȝ rubore
Induit: argēto limbus circūdat albo
Et caput aurato nitidū veſtit amictu
Iā delubra ſubit. lucēt ardoribus arae
Mugitu caua tecta ſonat: ſtrepit vndiqȝ murmur
plebis & aſtātū. Solio Maxēcius alto
Sedit: & elato turbā circūſpicit ore
Regia progenies mediū progreſſa per agmē
Mox oculos in ſe ppli couertit cūctē
Mirāt reduntqȝ viā: pellea iuuetus
Nota romanis eius patriaqȝ domuſqȝ
Auribȝ admoti narrāt tenuiqȝ ſuſurro
Illa mouens geſtu pectus facieqȝ venuſto
Scandit: & intrepido premit alta ſedilia ~~geſtu~~ greſſu
Et vicina trucis ſic eſt affata tyrānū
Me tibi Maxēti ſolitā pferre ſalutē
Admonuit regalis apex: ſummuſqȝ paterne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Maieſtatis honor . pietas violata ꝛ̄pugnat
Nā ſolus hic ſimulachra deo paritura e luto
Qui tibi ſolus opes tātas romana ꝙ patri
Regna dedit: ſecitqꝫ maris terreqꝫ potentem
Nec fuit eſtius ſtati tibi muneris autor
Jupiter aegiochus creteo paſtus ī antro
Mortalis quōdā vite modo lumine ſructus
Sꝫ neqꝫ poſt petri voce docum͞etaqꝫ pauli
Roma deū neſcire poteſt ſcrivere philippi
Et pr̄ & natus: quos funere ſuſtulit atro
Jlla hora ſupma lucis grauiore ruina
Raptus ad eternū decius. millesimꝰ vrbis
Annus erat Tū roma ſuos ſolemniter ortus
Aegit: & accepto celebrant feſta tonati
Tūc fuit īperij Christo ſacrata poteſtas
Et tandē ſub iura dei traſlata: piamqꝫ
Tūc primū ſortita fidem: tūc pulſa deorꝫ
Vna ſupſticio romāe a limine regis
Nō ſatis eſt qd mille ioui ſeruiuerit ānos
Et phlegetōtaeis ſeſe ſubiecerit vmbris
Gens longe romana iugo. tuleritqꝫ ſupbū
Imperiū ſtigie gētis noctisqꝫ profūdae

Nubila. Nunc iterum iuuat ad damnata reuerti
Sacra deum. parere putant preſtantius Orcho
Quam ſuperis. diuina pudet mandata vereri:
Delectant inferna magis: nunc tartara gaudent:
Nunc furię exultant: poſita nunc Cerberus ira
Motibus alludit caudę. nunc pectore toto
Dulcia ceruleus carpit ſolatia Pluto.
At ſuperꝝ corda ęgra gemunt: humanaqꝫ damna
Pallida mutato deplorant numina vultu.
Conqueritur mater natum ſparſiſſe cruorem
Innocuū fruſtra. paſſum tot vulnera fruſtra.
Deſine Maxenti ſuperos offendere tanta
Impietate: Scelus Rex o romane quod audes
Supplicijs dignum ęternis. Iſionis orbem:
Tantaleamqꝫ ſitim: Ticij tormenta: labores
Siſyphios: ipſi quibus hęc noua ſacra litantur
Iam tibi decernūt ſtygij tua numina manes.
Finge tamen non eſſe ſcelus dementia ſaltem
Biſtonio ridenda ſeni. Cur cęde cruentas
Cur tantis delubra boum mugitibus imples?
Tu ne deum tali credis placare tumultu?
Tu ne Iouem fortaſſe putas reuocare ſepulchro
Cantibus his? Quę te coepit vecordia nate
Cęſaris vt fieri credas boue numina cęlo
Ditia? te miſerum falſis oracula ludunt
Carminibus. non hac emitur romana poteſtas
Relligione. pium Chriſti clementia regem
Hęc ad ſceptra vocat: mundas qui ſancta per aras
Dona ferat. qui relliquias iouis atqꝫ deorum
Conterat: et pulſis noua ſuſcitet orgia bobus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Quid templi molem hanc magnam miraris et arcus
A tellure procul tanto ſe attollere flexu?
Hęc hoīm fecere manus: magis aſpice mundum.
Hoc opus īmortale dei: Tua numina gaudent
Bobus: at immenſi verus dominator olympi
Juſticia pietate fide. quas iupiter odit.
Dona deū magis iſta iuuāt. ſine cęde litandū eſt.
Sic ait. ille magis vultum ꝗ̃ verba loquentis
Admiratus agi iubet ad regalia tecta
Seruariq; locis intra penetralia clauſis.
Mente ſcelus duplex agitās temerare pudorem
Et violare fidem. pacis iam foedere fracto
Belli feruor adeſt: dant pugnę claſſica ſignum.
Perſephone regem ſtimulis irritat: et acres
Cum venere accendit circum p̄cordia flammas.
Vritur impatiens coeci Maxentius ignis
Mens fugit a ſacris: et amata ab imagine raptus
Figit humi frontem et curis immergitur altis.
Abſentemq; animo videt alloquiturq; puellam.
Et furit: vt quotiens lętali ſaucia telo
Cerua per idęos quęrit medicamina ſaltus
Dictamiq; comam viridem: quę vulnere ferrum
Manſa fuget: diramq; auertat corpore peſtem.
Cincta ſatellitibus tali nil territa caſu
Ducitur: et dominę ſequitur veſtigia nutrix
Perq; vias vrbis perq; omnia compita clamans.
Reddite: quo mitem dominam crudelibus armis
Protrahitis? nutrix ego ſum. cunabula prima
Ipſa gubernaui. noſtris adoleuit in vlnis.
Vbera prima dedi. dulcem mihi reddite natam:

Quam mihi vix bimam mater ſam proxima morti
Tradidit:et lachrymans erit hęc tibi filia dixit.
Reddite nutrici dominam:vel pignora matri.
Verte tuos in me vultus o nata:tuamqꝫ
Altricem cõuerſa vide.nihil eſſe ſolebat
Quę ſine dulce tibi:noſtros oblita labores
Non audis lamenta parum nec lumina flectis:
Lumina quę tantum Coſtus quę mater amabat:
Lumina ſancta domus ſolatia magna relictę.
Tu ne putas ſine te caput hoc et anilia membra
Poſſe diu ſupereſſe:ſimul moriamur vt vna
Viximus:et tumulo pariter condamur eodem.
Flebat vt inuadi cernens a vulture nidos
Lactentes imbellis olor.prędator aduncis
Vnguibus et duro diſcerpit viſcera roſtro.
Flet pater:et viridi queritur proiectus in vlua.
Iamqꝫ propinquabant tectis:cum regia virgo
Lumine clementer verſo chariſſima nutrix
Dixit abi.ſolare domum:ſociaſqꝫ ſaluta.
Non ego ſam limen poſthac viſura paternum.
Euocor ad ſuperos.vos et terrena valete
Hoſpitia.obſequijs inopum dodrante relicto
Partibus ęquatis mihi vos ſuccedere mando.
Sic abiens fatur luctu domus omnis acerbo
Soluitur:et moeſto pallet vicinia corde.
Luget inexhauſto lachrymarum flumine nutrix
Anxia:et immotis manet ipſo in limine plantis:
Crudelemqꝫ vocat regem et crudelia tecta.
Diripiunt aulęa nurus:triſteſqꝫ miniſtri
Ferrea cõuoluunt bifores ad limina valuas

Deſertę ſigna atra domus. ſuſpiria totis
Aedibus alta ſonant: ęger tenet omnia moeror.
Interea ſancto metuens Catharina pudori
Atqꝫ ſciens quali regum impetuoſa libido
Ferueat affectu tali prece numina pulſat.
Sancte pater ſancti genitor caſtiſſime nati
Cernis vt ab rupto lupus inſidiator ouili
Hanc extorſit ouem coecoqꝫ incluſerit antro.
Jamqꝫ aderit: iamqꝫ inuadet ioue plenus: et omne
Attentare nefas adiget venus atqꝫ cupido.
Nil supereſt opis humanę: via clauſa ſaluti
Undiqꝫ terrenę. tua ſola potentia nullis
Clauditur obijcibus. noſtro ſuccurre dolori.
Atqꝫ pudicicię vento rege vela ſecundo.
Audiijt orantem coeli regina puellam:
Et ſe qualis erat primi poſt tempora partus
Obtulit: infantem niueis complexa lacertis
Tecta ſinum biſſo gradiens in veſtibus albis
Et croceum capiti ſerum de velere tegmen
Quod viridi premitur ſtrophio: cum ꝟgine fatur
Plena venuſtatis procera iuuencula virgo
Stant vtrinqꝫ leues aię: quas Iride veſtit
Multicolor nubes: pingitqꝫ ſimillima noſtris
Oribus ora: pares decor imbuit aureus alas.
Et ſic orſa loqui. tua me ſuſpiria virgo
Deduxere polo: ne ſollicitere. pudoris
Sum tutela tui. Sed quo ſecura quieſcas
Tolle manum. ſibi perpetuo te copulat infans
Connubio chriſtus. nurus es mea. pone timorem.
Sic ait: et fuluo digitum puer induit auro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Quod moriens ſeruabat adhuc: quod clauſa ſepulchro
Immortale tenet diuini pignus amoris.
Hic neq3 Gnoſiacę ſequimur figmenta coronę:
Ulla nec in noſtro tegimus mendatia verſu.
Uera ſed amplectens rei miracula geſtę
Hiſtoriamq3 canens fidei monumenta reuoluo.
Et iam turba deum ſacris dimiſſa peractis
Cum celer auſonia pelago delatus ab vrbe
Nuncius enarrat regi diademate patrem
Depoſito regni ſceptrum ceſſiſſe Galero:
Lucanoſq3 lares tacitiq3 ſilentia ruris
Et nemorum ſuaues vmbras: vbi mobilis aura
Temperat ardentem placidis afflatibus ęſtum
Prępoſuiſſe graui imperio: ꝛ ſplendoribus vrbis.
Aruaq3 et alcinoi tutam legiſſe quietem.
Atq3 per irriguos fontes et florida prata
Murice neglecto triſtem oblectare ſenectam.
Lęticiam ſubitus dolor occupat. ora tyranni
Plumbeus inuoluit color. et patuere latentis
Ingentes animi fluctus ſęuiq3 dolores
His curis extructa venus: furor auctus et ira
Acri bile tumet: nutritq3 in pectore virus
Perſimilis pullo qui dum inconſueta recuſat
Frena pati: rodit morſu indignante lupatum.
Poſt epulas largo paulum exhilaratus hiaccho
Captiuam iubet adduci: ſpectacula menſis
Rex petulans laſciua volens pręberе ſecundis.
Illa ſolo fixis oculis veſtigia lento
Tarda mouens greſſu prono regi annuit ore.
Cuius vt effigiem claram videre decuſq3

Indolis egregię tenuere ſilentia cuncti.
Et triuiam vidiſſe putant aut ora mineruę.
Ad quam rex ſolio paucis ita fatur ab alto:
Dane deum noſtras tenuerunt orgia mentes:
Nec potuere tuis adhiberi vocibus aures.
Dic age nunc quando poſitis cōuiuia curis
Lęta voluptates animorum et gaudia poſcunt.
Ede genus patriamq3 tuam nomenq3 paternum
Illa manum crucis inſtar agens ſic incipit ore:
Non ego iactandi ſtudio primordia gentis
Clara meę referam tituloſq3 et nomina: quando
Rex romane iubes: genus eſt illuſtre meorum:
Maiores etenim ſceptrum geſſere: meaq3
Sunt reges in ſtirpe decem: Lagus omnibus auctor
Primus alexandri miles qui condidit vrbem
Et quę regna vides: et Alexandrea vocauit
Moenia: poſt celebres pugnas aſięq3 labores
Huc venit cum rege Lagus: ptolomeus ab illo
Naſcitur a vili proles generoſa parente
Sicut ab exigua deſcendit origine flumen
Maius. hic ęgypti lybies arabumq3 potitus
Imperio quondam. manſitq3 in ſtirpe nepotum
Ducentos quadraginta ſuper niſi fallimur annos
Aſt vbi romanam ſuperis extollere gentem
Et libycas viſum bellis ardentibus vrbes
Vertere mutati reges. Tum regia proles
Interijt. tunc arua meus vicina tenebat
Aethiopum campis atauus prefectus Erembis
Dux animis armiſq3 potens: regiq3 propinquus.
Sanguine ſupremi vigilans cuſtodia regni.

Qui poſtq̄ ſero audiuit ſublata ſuorum
Sceptra dolens longe ęthiopum ſeceſſit ad vrbes:
Et perſępe pater reginę Candacis: illo
Contriuit ductore vagos garamantas et acres
Maſſilum populos: arabumq; per ęquora claſſem
Duxit: et Indorum ſpolijs remeauit honuſtus.
Quartus ab hoc Coſtus genitor mihi doctus et ipſe
Militiam: verum patrię telluris amore
Ductus ad antiquos redijt cum prole penates:
Argentiq; tulit ſecum graue pondus et auri.
Tandem huc aduectus tectum mercatur et agros:
Atq; clientelis clarus famaq; parentum
Primus in vrbe fuit: romanaq; caſtra ſequutus
Semper in auſonijs ſenuit fortiſſimus armis.
Hinc genus ipſa traho patri nata vnica Coſto.
Et generis tanti ſoboles ego ſola ſuperſum:
Multa dies alios longęuaq; ſuſtulit ętas.
Hac eſt orta patrum ſoboles hac deſinet vrbe.
Sic genus et patriam noſti nomenq; paternum.
At poſtq̄ vita functi cecidere parentes
Ne laſciua meam macularet inertia mentem
Ad ſtudium duplex curas et pectora verti
Fonte ſalutares chriſti ſuſcepimus vndas:
Et mea luſtrali deus abluit ora lauacro.
Ipſe vir ipſe pater caſtum ſacrauimus illi
Corpus: et elabens annis velocibus ęuum:
Hęc mihi prima ſalus. teneris me Coſtus ab annis
Tradidit eloquij ſtudijs: et miſit ad vrbes
Cecropias. vidi thebas dirceaq; rura
Attica regna ſolum pelopis lacedęmona claram

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Legibus: et quondam bellis ac marte potentem
Atqꝫ Therapneos ſaltus helenęqꝫ penates
Minoiſqꝫ domos: pręruptaqꝫ ſaxa corinthi.
Et Rhodon illuſtrem phoebo ſtatuaqꝫ ſuperbam
Marmorea: et lyndi ſacris atqꝫ Herculis ara.
Vidimus et delphos dodoneaſqꝫ columbas:
Cortinam tripodas phoebi pythoniaqꝫ arma.
Cycladas ⁊ thraces troianaqꝫ vidimus arua
Atqꝫ omnem lycij graia rate legimus oram
Littoris: auſonijs mox preceptoribus vſa
Facta tuę gentis didici: totumqꝫ latinis
Viribus et bellis attritum ingentibus orbem.
Regna Britannorum Germanorumqꝫ ſuperbam
Progeniem: ſcythicas alpes hircanaqꝫ longe
Littora: et Euphraten: nabathęaqꝫ rura: Synem
Et libycas arces: et qua iuga porrigit Atlas
Maximus inuaſit romanę gloria gentis.
Cęſareos proceres et quarti ſęcula regni
Atqꝫ tot illatam crudeli vulnere mortem
Principibus legi mores et furta deorum:
Et tandem nihil eſſe dies mutabilis qui
Demonas eſſe deos et totum ambagibus orbem
Conſtat in errores ductum: nullamqꝫ saluti
Eſſe viam niſi per chriſti documenta fidemqꝫ:
Sic arabum libri ſic vult iudęa vetuſtas
Sic quibus et veſtri credunt cecinere ſibyllę.
Quo magis admiror vos qui terręqꝫ mariſqꝫ
Regna gubernatis: quorum mutabile vulgus
Ducitur exemplo tam claro errore teneri.
Et tanta ſimulachra deum ambitione tueri:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Et ſtatuas horum diuino extollere cultu
Quorum vita fuit ſcelerum ſentina. Quod Io
Noſtra. quod ichneumon: et quod latrator Anubis
Accipiter felles Bos oxyrrhynchus et ibis
Numen habet? taceo martem phoebumq; iouemq;
Quorum tanta canunt veſtri miracula vates.
Hi ſtygios ideo metuūt iurare per amnes
Quod ſtygijs merſi ſtagnis altaq; palude
Dant ſcelerum atroces iuſto ſub iudice poenas.
Veridicum vero chriſtum ſine crimine cuius
Vita fuit nigro manes qui traxit ab orcho
Qui coecas hominum mentes et lucis egena
Lumina reſtituit: ſiccisq; liquentia plantis
Aequora calcauit: fugitis. reuocare memento
Rex romane pedem iuſti trans limina lapſum.
Talibus orantem verbis mirata ſedentum
Lecta cohors ciues pharij proceresq; latini.
Inſpectusq; magis ſexus dicentis et ętas.
Illa etenim terſena fuit ſupremaq; brumma.
Rex tamen implicitus diuorum ambagibus ęgre
Dicta tulit. mandat vinclis et carcere claudi:
Affligiq; cibo tenui. vix fluminis vnda
Vix ſimplex conceſſa ceres. incluſa tenebris
Orat; et in magna verſatur luce per vmbras.
Sedula perſephone mendacis imagine ſumpta
Pincernę Ichthyboli cui vox obſcura procaxq;
Ingenium. tumidę fauces: turgentia labra:
Diffuſęq; aures et naſi plurima moles:
Signa viri excordis miſſaq; furentis habena:
Pes breuis: et grandes proceri corporis artus:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Anguſtumq; caput: frons multo obſcura capillo:
Hic erat in magica regi comes vnicus arte.
Fatur: et obſcuris vocem de naribus haurit.
Virginis vnius quid tanti pendimus ora
Rex romanę. rudes inter facunda videri
Garrulitas indocta poteſt. nos proelia docti
Militiamq; ſumus. ſi dimicet enſe vel haſta
Nemo ex hoc numero tali fugiturus ab hoſte eſt.
Verum hoc non ferro bellum ſed voce gerēdum.
Nemo eſt omnis homo: non omnes omnibus arte
Collige finitimis claros ex vrbibus omnes
Rhetoras: et quibus eſt romanę copia linguę.
Audiat hos mulier de relligione loquentes:
Et pudeat carpſiſſe deos: exploſa Dione
Aeneadum matri et noſtro det thura Quirino.
Si neget: impietas ferro plectetur et igne.
Perſephones omni placuit ſententia menſę
Et ſimul a toto coetu laudata ſedentum.
Nam ſoliti ludos celebres inferre theatris
Talia romani curant ſpectacula ciues.
Mittitur ad Solymos: ad Idumeos: et Erembos:
Ad claram Zenone Cyprum: licet ęquora ventus
Tollat: et albentes veniant ad littora fluctus.
Regia contemnit leges et frena libido.
Mittitur ad Schedię campos: Mendeſiaq; arua:
Hermopoliſq; lares: ad aquoſam Naucratis oram
Necropolim: et claram Menelai claſſe canopum:
Qui vocet eloquio inſignes fandiq; peritos.
Proemia victori ſtatuit vaſa aſpera gemmis
Aurea: purpuream veſtem lauriq; coronam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Interea cupidus regni Maxentius alto
Corde volutabat Romam.cupit ire per vndas
Nauigio celeri:patrięqꝫ iuuadere fines.
Sed picee nubes et hyems contraria nautis
Impediunt curſus.Aquilo bacchatur:et Eurus
Importunus agit pluuias:freta concita clamant
Nec ſpes vlla vię ſupereſt niſi vere reuerſo:
Nam q̄qꝫ hybernis nōnunqꝫ tuta diebus
Aequora ſint dubio tamen inconſtantia coelo.
Propterea inflatum rabies abſcondita pectus
Rodit.ab imperio excluſum dum ſe videt vndas
Execrat:et ventos et ſingula numina ponti:
Doridaqꝫ et natas:cum matre palęmona.Glaucum.
Prothea.et oceanum cum coniuge.vela rateſqꝫ.
Concitus in mitem parat eructare puellam
Conceptum virus:tacitaqꝫ incenditur ira.
Non ſecus ac circumpoſitis haſtilibus ardet
Cęruleus ſerpens:et aperta fauce venenum
Colligit.igniuomiſqꝫ oculis atqꝫ auribus altis
Sibilat.⁊ tetram diffundit in aera peſtem.
Sic furit impatiens cęſar.iuuat ignibus ignes
Perſephone.modo nycteridē modo nycticoracem
Fugit:et hoc acri premitur Maxentius oeſtro.
Perdius et pernox.aīm quoqꝫ ſomnia vexant.
Arduus çoi mons eſt titanis ad ortum
Mons aſię libyęqꝫ ſedens confinia iuſta
Et quaſi cōmunis limes caput erigit altum
Aſſyrios arabeſqꝫ videns ęgyptiaqꝫ arua
Vertice de ſummo.Caſium dixere.ſepulchro
Romulidę magni et celebri iouis inclytus ędes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Huc oblectandę ſtudio per littora mentis
Fertur equo Cęſar. triduoqꝫ in rupibus altis
Delituit magicis exercens carmina ſignis:
Ichthybolusqꝫ comes: tenuiqꝫ abſcondita nube
Perſophone. ⁊ tacito profert mendacia riſu.
Interea coniunx vultu verbiſqꝫ puellę
Capta moras non fert: ſed mox abſente marito
Opportuna videns data tempora nocte ſilenti
Cum duce porphyrio qui preſtantiſſimus armis
Cyrene prefectus erat: ſed venerat illis
Milite cum multo ſacrum ad ſolenne diebus
Tendit ad horrentes obſcuri carceris vmbras
Et tenui denſam ſuperat vir lumine noctem
Ignis: anus cornu clauſum quem preuia geſtat.
Hoſtia claudebant aditum tria ferrea magnis
Vectibus: et ſquallere ſitu locus ante ſolebat
Terrifico. nigra fornix caligine tinctus.
Humidus: et nitrea paries lanugine candens.
Marmoraqꝫ aſſiduū ſemper lachrymantia rorem
Et iam cardinibus primo de limine verſis
Impulit ignotus nares odor omnia vincens
Quę reges vnguenta ſyri perſęqꝫ ſolebant
Delitias inter gemmis includere et auro
Talia ſeu mallent ꝓrios ſeponere in vſus
Seu dare natarum muliebri ſcrinia mundo.
Mox rimis illuſtre iubar clareſcere viſum
Quod duplices abigat noctiſqꝫ et carceris vmbras
Attoniti preſſere pedes. et lumine tecto
Auribus arectis pendent: audire loquentes
Concentum qꝫ lyrę exilem voceſqꝫ canentum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Pertenues viſi. Raptę dulcedine mentes
Per longas immota moras veſtigia figunt.
Talia coeleſtes animi ſolatia caſtis
Indulgere ſolent: terrę contagia poſtq̃
Dedidicere graui ſcelerum de turbine ſanctam
Deducti ad mentis requiem atq; ſilentia clauſtra.
Prolata mox luce fores reſerantur: et ipſam
Compedibus vinctam duris gelidaq; grauatam
Mole catenarum et grauia inter ſaxa iacentem
Ieiunam tremulamq; gelu videre puellam.
Quod neq; myrmidonum quiſquã dolopũue nec ipſe
Phalaris aut duri miles buſiridis auſit
Non diomedeus ſtabula inter ſęua miniſter
Hoc ferus infandi ſceleris Maxentius auctor
Indignus qui viuat agit. Clementior ipſo
Crudeli regina viro chariſſima virgo
Dixit in has tenebras quę te fortuna redegit?
Cur tali ęrumna tantoq; horrore ſepulta es?
Quis tuus iſte deus qui te tam triſtia iuſſit
Vincla pati? Cur vis tenerę miſeranda iuuentę
Perdere felices iſtis cruciatibus annos?
Ad quam ſubridens oculis cum voce leuatis
Virgo ait: infectę fulgenti murice veſtes
Ante cadis rapidos ignes patiuntur ahenis
Quam celebres vſus habeant: regumq; ferantur
In thalamos. prius accenſis fornacibus aurum
Soluitur in riuos et multo vapulat ictu
Quam gremio ſuaues epulas et vina capaci
Accipiat. multo ſubiguntur verbere farra
Ante fatigatis q̃ ſint alimenta colonis.

Mens humana ſui ſub inerti pondere preſſa
Carceris et terrę latitans in mole caduca
Non niſi per luctus et lamentabilis ęui
Supplicia ęternos mundi ſortitur honores:
Non aliter fecis lutęę contagia poſſunt
Abradi: imbibitas ſordes animoqꝫ receptas
Hę referant artes: nec te regina voluptas
Si veri tibi cura boni: ſi cura ſalutis
Perpetuę fallat: blanda ſub imagine ſemper
Ingreditur. nardi ſuccos vnguenta ſapores
Melliſluos pręfert vultuqꝫ applaudit amico.
Sed nihil eſt ſine fraude: latent ſub melle venena:
Quę poſtq̄ꝫ imprudens biberis fugit illa repente
Lęta dolis. manet infixum ſub pectore virus.
Dic vbi nunc illę: quarum vulgata theatris
Crimina conculcāt probitatem humanaqꝫ corda
Mortiferis abigunt ſtudijs. Briſeis. Eliſa.
Phyllis. et Oenone. Sappho. Chryſeis. et Helle.
Tyndaris. et mater. Medeaqꝫ. Paſiphaeqꝫ.
Atqꝫ meę Cleopatra domus graue dedecus: omnes
Ut ducere breues foedis in ſordibus annos
Ad ſtygios venere lacus: terręqꝫ ſub vmbras
Forma voluptates et opes et gloria regni
Non valuere ſequi dominas: poſt funera nulla eſt
Diſparitas animis: niſi quam dum vehimur aura
Diſparitas morum inducit. ſi cernere fas ſit
Aethereos regina lares et limina diuum:
Occidet omnis amor vitę mortalis: et vltra
Nulla dies poſſet curis abducere vanis
Altius afflatam diuino numine mentem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Nec niſi per multos voluit deus eſſe labores
Ad ſua regna viam. nec ſidera ſegnibus offert:
Sic nos ipſe ſuo noſter princepſqꝫ paterqꝫ
Admonet exemplo chriſtus: qui brachia ferro
Transfigenda dedit: plantaſqꝫ et pectus apertum.
Ipſe videns hominem antiquis erroribus actum
Immerſumqꝫ altis tenebris non poſſe reuerti
Ad coeleſtis iter patrię: et ſimulachra deoſqꝫ
Marmoreos colere et vili ſe credere ligno
Venit in hos artus: et aperto lumine noctem
Abſtulit horrendam: atqꝫ vagos collegit in vnum
Iuſticię et fidei callem quo ſancta nepotum
Poſteritas adiuta domos intraret olympi.
Sed tuus hic cęſar diuum reſponſa ſequutus
In verum mouet arma deum: multoſqꝫ trucidat
Chriſtigenas: qui mox vt deſeruere caducum
Corpus in ęthereos ignes et ſidera tendunt.
Ipſe autem infelix omniqꝫ miſerrimus quo
Se grauibus mergit poenis: et more gigantum
Pugnat vt excelſos trahat in ſua pectora montes.
Nunc delubra iouis nocturnaqꝫ conſulit exta:
Et ſibi promittit ſceptrum tarpeiaqꝫ regna
Ambit: et ignauo ſperat ſuccędere patri.
O fragiles curę o dominandi inſana libido:
Quot latijs nuribus lachrymas quot funera romę
Quot cędes dabit illa dies: cum dignior ipſo
Miſſus ab occaſu princeps inſignia chriſti
Qui feret ommiſſis aquilis latiſſima ſolus
Regna gubernabit. chriſtoqꝫ auctore potitus
Imperio chriſti leges extollet ad aſtra.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Vir tuus arma ferox capiet: ſed marte ſiniſtro
Corruet: et triſtes erebi rapietur ad vmbras.
Quare age ne noſtros luge regina dolores.
Sed magis ęrumnas et formidanda mariti
Damna tui: proliſqꝫ tuę: ſtragemqꝫ tuorum.
Namqꝫ ego ſi paulum afflicto ſum corpore preſſa
Nil tamen eſt in me flendum mihi: ſidera carcer
Parturit iſte mihi: faciunt tormenta beatam
Et iam finis adeſt: noctem iam terminat ortus
Lucifer: et clari facies aperitur olympi.
Sic ait. auditas quaſi quędam oracula voces
Cum duce Porphyrio voluens regina ſibyllam
Coelitus afflatam nec verba humana ſonantem
Extimat: et paucis ſic eſt affata puellam.
Credimus o virgo coeli te arcana tenere
Nec te tanta pati nec te ſine numine fari.
Credimus et chriſto tecum: volumuſqꝫ ſalutis
Participes tantę fieri. Clareſcere Chriſtus
Incipit: et totum late regnare per orbem.
Omnia chriſtus habet: rubet omnis ſanguine tellus
Innocuo. memini Romę vidiſſe gregatim
Chriſtigenas duci: et quoſdam periſſe ferarum
Morſibus: et qaoſdam gladijs: in flumine quoſdam.
In mare complures fodienda ad marmora miſſos.
Flumina terra fretum fuſo ſacrata cruore
Numen habent chriſti: debentur ⁊ omnia chriſto.
Vidi ego Cęlicię poenas: et flebile ſanctę
Funus Anaſtaſię vidi: Euphemięqꝫ dolores.
Tyburti fratriſqꝫ necem. Crudelia nobis
Vulnera Chryſogoni veniens narrauit ab Iſtris

Vlutus & fateor lachrīe rendē tepeteſ
Hippolitus laniat' equiſ: laurētius ardet
Nec ſuperare virꝝ flammae neq(ue) ferrea poſſunt
Verbera: ſic celū emit': ſic īcluduſ orchuſ
Vincit': & nulla eſſe poteſt victoriā maior
Iā mea terruerat crebrae corda ītima morteſ
Et fata horrebā paſſim lamēta virumq(ue)
Sepiuſ increpuj: vexit furibūduſ & atrox
Nec ſeruare malū miſeris neq(ue) pcere nouit
Viderit ipē ſua ſorte. Nos caſtra ſubimuſ
Chriſte tua: & poſt hac tua numīa ſola ſeqm̄
Pauca pati ſatius: brevibz q(ue) etīna parare
Gaudia ſupplicijs: q̄ dū fugiēnā fruſtra
Complexi bona conam' ꝯtinē: laborē
Perdē: & īfernos demū deſcēdē ad amneſ
Hic ait: & rubro ſurgebat ab equore fulgēſ
Lucifer: & caſum rutilāb aurora cacumen
Luce colorabat croceā. Regia comeſq(ue)
Porphyrius fletu madidi rediere ꝑ vmbraſ
Nona dieſ aderat. turba ſtipate tirānuſ
Affuit: at decima ſubierūt moenia luce
Rethoreſ amici verbꝝ ābage parata
Arduuſ ad leuā portū ſubeūtibz alta
Rupe locuſ ſurgit ꝑ hastie contrarius arci
Vnde licet totam clariſ proſſpectibz vrbē
Subiectaſq(ue) rateſ limoſaq(ue) littora portuſ
Et procul ī Cyprū fluctus ſpectare natateſ
Hic fuit Anthoni cū iā Cicerone ꝑempto
Victus ab auguſto ciuilia poneret arma
Regia: mox iterū r̄nouata ī littora pugna
Fractus ē hac fugit latebraſ: noua mēiā Caeſar
Nicopolim duceb ſtatuit monumētaq(ue) victor
Inclita pelleis poſuit cōterminā portiſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Hic igit' positis aplissia sedibz aula
Cingitur auleis: logo velamina tractu
Accipit & picto paries vesti' amictu
Hic Ninus & coniux sexu mentita virile
Coctilibz muris babilonia semiramis abit
Assyrii reges perse meduqz sequunt'
Hic Ciri genus & pugne funusqz cruentu
Et Thomiris vultu scythie regia supbo
Sagneu regis caput isertabat i vtrem
Id qd sub scptu grais epigrama figuris
Debita sagneo morti sagnolēta tirano
Hic Iouis & Semeles gangetica filius arua
Vastat: & ibelles inuoluit cedibz idos
Miles alexadri longiquu navigat aequor
Diues & emissis petit' Taprobana mergis
Naqz polus gemina qui circostribit' arcto
Occidit: & gelidos illic no porrigit ignes
Sidera sut illi nobis icogita Coelo
Que diusa creat illis alanria teris
Diuersosqz hoim mores aliuqz colore
Quado dies illis orit' de sessa nobis
Nox silet: & medio voluut' sidera lapsu
Huc igit' romana cohors cu rege latino
Septaqz mltiplici regia satellite venit
Certame visura nouu: & sic noie tba
plima: Abstratis aurata tapetibz alto
fulget sella loco: qua vix Maxentus ostro
Splēdidus & gemis late rutilatibz itrat
Quiquagita arces animis linguaqz diserti
Rhetores ad leua positum astede' tbunal
pellit' e medio vulgus: sede latini
Ad dextera proceres. Laquidac tenue sinistra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Ordinibuſque ſilet completa ſedilia longis
Ingreditur virgo tanti certaminis auctor
Quam circum magno Naſamon ſtrepit agmine lictor
Gens fera gens immanis agens ex equore predas
Cum miſeros aquilo iacit in vada ſyrtica nautas
Splendida lucifero ſtellis Catharina nihilque
Extenuata fame et roſeo ſpectabilis ore
Nam deus ut ſevi torqueret pectora regis
Illius ambroſia vultum frontemque comaſque
Tinxerat et totam coeleſti afflaverat aura
Juſſa ſedet. trabs alta ligat pendentia pugnae
proemia: ſtat verſis arrecti vultibus omnes
Cuncta ſilet: regis nutu data copia fandi
Talia tum primus ſuppreſſit primordia Rhetor
Maxime romulidum: Caeſar: quem iupiter unum
Deligit immenſi cui ſit concordia regni
Non ego dicendo laudes equare deorum
poſſe puto: neque enim fas eſt mortalibus ullis.
Sed ne tanta leves verboſa licentia linguas
Inflet ut in ſuperos paſſim convitia iactet
pauca loqui ſuaſit pietas: cauſamque tueri
Coelicolum: qui te Caeſar romanaque regna
precipuus tollunt ſtudiis. qui barbara tandem
Auſoniae ſanctis domuerunt legibus arma
Maximus hic orbis genitor qui nititur axe
Que decorat aeterni ignes: quem circuit ardens
lumine perpetuo Titan germanaque phoebe
Nil iove maius habet. ſedet alto in vertice mundi
Tartaraque et terras complexus et equora et auras
Imperio aeterno regit omnia iupiter implet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Omnia mente gerens animo prorsus aspicit omne
Tempus: & inlabens subito vigil excubat: ipsi
Nulla quies & summa quies: ab origine factum
Seruat opus: semperque nouis noua corpora formis
Suscitat: & ex astris animas vitalibus haustas
Quas in membra pluat: mox vite munere functas
Euocat ad celos iterum. post tempora soli
Nota sibi rursum emittit rursumque reducit
Hoc opus ei: quod fine caret: sed summa voluptas
Ipsi operi coniuncta quies eterna vocatur
Ipsa sibi tante molis ne solus habenas
Flecteret ut tanti fierent communia regni
Gaudia progenuit natos: quos sustulit inter
Sidera: ut ex alto curent mortalia celo
Sic venus & pallas sic mars seriesque nepotum
Surgit: ut Aeneas & Rome conditor orbis
Romulus: & claro stellatus in ethere Caesar
Indigitesque alii: quorum tutela carentes
Mittit in terras. Meritis pro talibus ipsi
Cum dare nil melius possit fumantibus aris
Thura ferunt homines: oneratque altaria donis
Templa locat: tantoque deos testatur honore
Hic Ephesi moles. dodoneaeque columbae
Hic hamonis opus clarique oracula phoebi
Et lyciae sortes: & delphica phocidis antra
Namque hominum miserata graues pia numina curas
Dat variis responsa modis instantia bella
Insidias pestemque monet casusque sinistros

Ingruere· huamiſ nūq̄ tatue vorata
Supplicijs. tumiduſ Medo cū milite graioſ
Opprimēt Xerſes miſeratū oracula diuū
Vincēdi docuē via· cū punica bella
Cladibꝫ innumeriſ italoſ romanaq̄ regna
Cōtuterit diuū phrigio de littore mater
In latium traſlata graue ſedaſſe tumultū
Dicit᷒: auſpicijſq̄ dee vīciſſe latios
Et nedū eiecīſſe ſuis de finibꝫ hoſte
Sed lybicoſ etiā ferro flāmaq̄ penateſ
Vaſtaſſe: atq̄ armiſ birſam euīciſſe potētem
Quid referā auxilio iouis & iunonis ab arce
Deiectā ſenonū gētē: & capitolia forti
Diuoꝝ protecta manu: peſtēq̄ repulſā
Noemia cū phoebo ſatiſ atq̄ Coronide nympha
Verſus ī effigiē colubri romana petiuit
Quo fit ut īpietaſ atq̄ irreuerentia diuū
Sit ſcelus horrēdū: & nullo delebile ſacro
Sacrilegaſ odere manus: odere ſupboſ
Numina. Tantalidis natoſ latona peremit
Iupiter anguipedeſ cōgeſtis montibꝫ auſos
In ſuperoſ temptare viā. currumq̄ volāti
Colidē aggreſſū tonitru ſimulare fragore
Fulmine deiecit. toruumq̄ Lycaona regē
Induit ora ferae. nuduſ cute Marſya phoebū
Repit ultorē. temerariā ſenſit arachne
Palladā cecropiam. metitur pergama troiae
Ira tridētiferi pterruit Enoſigei.
Sed quid ego amitor phoebo ſupaddere lumen.
Iſta ſatiſ fulgore ſuo ſententia nota eſt.
Et ſcelus a ſupeis habꝫ & ſua pmia virtus

Quare age cōceptū virgo depone furorē
Nec tentare deū genus infoeliciter aude
Est thalamis ꝑlata venꝰ ꝑlata puellis
Nubilibꝫ taedas nisi sis ꝓtesa iugales
Sit tua cura venꝰ q̄ si ſeruare pudorē
Virgineū mauis tibi sit tutela dianae
Numē vtrūqꝫ ꝑū: tua q̄ iā poſſidet orbē
Vota ſecundabit Caesar. quid pallida meres
Pone metū v̄go īfoelix. r̄ſipiſce parūp
Pro generis ſplēdore tui cōnubia caesar
Clara dabit: nā te lagidaꝝ a ſāgne ductā
Cōmēorāt proauos ſemēqꝫ imitaē paternū
Et cognoſce deos quos agnouē parētes
Ante tui. quis nā nugas ꝑſuaſit aniles
Vt genitū obſcura ſegnīqꝫ propagine Christū
Numīe habē putes: mūdus cōiurat ī omēs
Christigenas: iā t̄ra rubet. iā ſāgne potus
Spumat: & ex toto genꝰ hoc explodit orbe
Et tu docta bonas artes ſata ſāgne r̄gū
Et forme ſplēdore nites: gratiſſimā tatis
Principibꝰ magne dn̄o gratiſſimā Rome
Et modo florētes ānos īgreſſa iuuētae
Spōte tibi mala tata parag. vis ferre latebras
Carceris obſcuri tenebras: vis ferre cathenas
Extremaqꝫ pati ſaeua īter vulnera mortē.
Ah miserē tui ſaltē miſerē tuoꝝ
Deſertaqꝫ miſerē domꝰ. lamēta p̄rēſqꝫ
Ne cōtēpne tue gētis. depone rigorē
Marmoreū v̄go: nec cōtra iura deosqꝫ
Femineas extēde manꝰ. tibi gl̄ia vitae

Maior eſt q̃ victricj. ſpes vnica ſatj
Sagmſ extīgui ꝓlē parere tuorū.
Carmībz tua corda malis poſſeſſa ꝯtardat
Chriſtuſ: & haut cōpoſ mētiſ cognoſcē ſācto
Nō ſineris monituſ ſed mox ~~ſ ad~~ ut martiſ ad arā
Numē adorariſ pulſa caligīe tollet
Libera mēſ oculis. & te tua lumina leto
Accipiet vultu ꝯducem: quid lēta ꝯſiſtis.
Rūpe moraſ. nec te clemētia Caeſaris ullū
Ad ſcelus īuitat: nec ad īportabile pōduſ
Vrget. opuſ leue iocūdū laudabile ſanctū
Imperat: id proceres optāt. id ſupplicat omīſ
Vrbſ tua. Quid tātiſ & ſola & foemīa votiſ
Nō parere poteſ. da thura valētia martj
Dux tibi Caeſar erit: noſ te comitamꝰ eūtē
Sic ait: & Caeſar nutu aſſētit & ore

Secunde Parthenices liber .iij.

Regia progenieſ fixis īmota manebat
Luminibz tēri ſiliis quā ſaxea moleſ
Suſtinet atqꝫ omnē fert īcōcuſſa procellā
Et tali aſſurgēs ſermōe ſilētia rupit
~~Hoc~~ Si mea mēſ ullo poterat ſermōe moueri
Hoc fateor cōpulſa foret: namqꝫ oīa rhetor
Attigit humanū q̄bus ē mutabile pectuſ
Et factū ſatis ē arti. ſi ~~[illegible]~~ īuicta ꝯmāſi
Dunē hoc ꝯtutiſ opuſ: ſi numē abeſſet
Victor erat: q̄ambz potiū ſuccūbē dictiſ
Victriceſ habeāt lauroſ prolata ꝗ pugne
Dona: ferat virtuſ & nō fortūa corona

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Quo ad potuit ſcrit: potui ſine numīe vinci
Sed mihi numē adeſt quo meſ arrepta movēt
Neſcit: ad Euphratem poruſ ſua flumīa mittet
Eridanuſ: Thyberim Taguſ īfluet: ad abdua Nilum
Ante & pyreneſ Rhodope iuga mittit ad arceſ:
Tauruſ ad athlātem fugiet: Carmelus ad oſſam
Quā mea ſattuſ amor Christi p̄cordia liquat
Quā marti & gelidiſ ponā libamīa ſaxis
Nec ſupoſ odi nec numīa ſancta nec araſ
Numinibꝫ ſacraſ. verū q̄ numīa vanū
Vulguſ ait tenebroſa ſequēſ veſtigia patrū
Numē habē nego: teneat ſi iupiter artem
Aetherea quiſ tēpla ioui quiſ ſacra negabit
Spōte ego thura ferā Veneris (ſi numē haberet)
Numē adorarē: phoebū ſeq̄r atq̄ ſororē
Si ſoror & phoebꝰ dij ſūt. venerabimꝰ aram
palladiſ aetherio pallaſ ſi nata cerebro
Impiuſ & mergi dignuſ phlegethōte ſb imo
Sacrilego q̄cūq̄ deū ſermōe laceſſit
Sed verūb & toto cā vulgatiſſimꝰ orbe
Mortales inter miſeroſ efferbuit error
Atq̄ aliter q̄ reſ habeat ſentire coegit
Sōnia nec ꝯfero: ſed q̄d narramꝰ apta
Moſtrari rōne poteſt. Dic optīe Rhetor
Quiſ fuit an̄ cuncta qui lucida voluēt aſtra
Qui regēt Coeli curſꝰ: qui claudēt vndaſ
littore: qui laeto veſtiret gramīe campoſ

Mundus enim fuit ante iouem: qui raptus ab ipſa
Fauce patris corybantum opera tranſlatus ad Idam
Gnoſiacaſqꝫ domos creteo creuit in antro.
Iupiter eſt igitur proles humana: propago
Eſt humana iouis: nullum fecere quod ipſos
Eſſe deos teſtetur opus. furta arma rapinę
Stupra doli fraudes opera hęc preclara deorum.
O inſanę hominum mentes: quę credere diuos
Artibus his factos potuere: ardentis olympi
Artificem fecere hominem: dementia nulli
Admittenda viro Deus eſt ęternus: et ingens.
Nec comp̄henſus adhuc: nec quę comp̄hēdere poſſit
Mens eſt vlla deum. Simplex eſſentia nullis
Intercepta locis non circumſcripta figuris.
Unus et in plures nunq̄ diuiſus: ab omni
Conditione procul noſtra. mortalia nedum
Omnia: verum etiam vincens coeleſtia longe.
Solus hic immenſum fecit non iupiter orbem
Quicquid habet phlegethon quicquid caua viſcera terrę
Quicquid ineſt pelago quicquid ſecat aera pennis
Condidit: et ſolus totum hoc opus ipſe gubernat.
Quę narras de prole iouis de ſtirpe deorum
Scęnica ſunt leuibus vulgo recitanda poetis
Exhibitura iocos populo plauſumqꝫ theatro.
Iupiter et proles ita ſunt in ſidera lati
Ut fera ſyluoſę nemees: vt portitor helles
Portitor Europes. Auriga. et Iaſonis Argo.
Pegaſus. arctophilax. et raptis miluius extis.
Cęſareuſqꝫ thronus. coma regia. procyon. vrſę.
Coruus. olor. lepus. ara. canis. lyra. cancer. et vrna.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Atqꝫ alię coeli formę: quas gręcia mendax
Finxit: et audaci vatum facundia cantu.
Non ita naturę ſpeculati arcana ſagaci
Ingenio ſenſere viri: quos attica tellus
Quos iudęa tulit babylonqꝫ antiqua magoꝝ
Clara rudimētis: bragmanarūqꝫ repoſto
Ora iacens mundo nudis vicina ſophiſtis.
Primus Anaxagoras quadam coeleſtia dixit
Mente regi. non ille iouem non ille mineruam
Non Maia Semele ue ſatum pręfecit olympo:
Non hoīm quenq̄: breuibus qui tanta lacertis
Corpora ꝑpetuo nequeat cōuoluere gyro.
Aethica cęcropias docuit qui primus athenas
Inſignis virtute ſenex ſimulachra deoſqꝫ
Riſit: et hic ſophię princeps ab Apolline veſtro
Dictus. et iccirco iuſſus potare cicutam.
Matre Perictonia veniens a ſtirpe Solonis
Clarus Ariſtocles humeris plato dictus ab amplis
Cum comite Eudoxo noſtram peruenit ad vrbem.
Quicquid ab habramo noſtri didicere parentes
Tranſtulit ad graios: et ab his Academia terris
Orta deos plures aufert. vnumqꝫ fatetur
Artificem mundi dominatoremqꝫ deumqꝫ.
Magnus Ariſtoteles hominum figmēta peroſus
Lyncea in ęthereos attollens lumina tractus
Vidit in hac vnum mundi teſtudine numen
Et coluit. patrios ideo fugiſſe penates
Euboicoſqꝫ lares fertur petiſſe: diemqꝫ
Calcide ſupremum longa clauſiſſe ſenecta.
Hic deus errantes miſerans in imagine noſtra

Venit: et iſtorum fraudem detexit et artes
Spirituū: ſacros quibus indulgetis honores.
Hic deus. hunc vnum colimus. vobiſqꝫ colendum
Dicimus. At plures luci prȩferre tenebras
Et coelo phlegethonta volunt: et funera vitȩ.
Huius in aduentu veſter trepidauit Apollo
Squallidus: et vultu radios contraxit opaco.
Tum cecidere deum ſtatuȩ: ſimulachraqꝫ miris
Sunt contrita modis. veſtri meminere parentes.
Hunc ſolymi vates perhibent veſtrȩqꝫ ſibyllȩ
Sȩcula facturum luſtratis aurea ſȩclis.
Huius ob imperium ȩternum promiſſaqꝫ genti
Regna ſuȩ nec forma meos nec ſceptra nec ȩtas
Sollicitant animos. bona nec mortalia tanti
Ducimus. hoc etiam veſtri docuere poetȩ.
Nam quid Lyriopes et grai filius amnis
Vos aliud docuit. fragilis quā noxia formȩ
Blandimenta malis prȩbere incendia curis
Et ſibimet nec ſolum aliIs inferre venenum?
Et quid opes aurumqꝫ Midȩ monuere? quid auſus
Quid phȩthontis equi? niſi quod vota improba regū
Diuitiȩqꝫ abeunt peſſum. ſecumqꝫ ruinis
Inuoluūt grauibus reges regumqꝫ miniſtros?
Dicite. Plutoni veterum prudentia vatum
Cur ſubiecit opes? forſan quia viderat aurum
Ex ima tellure trahi. ſub montibus altis
Aes latet. argenti decor eſt in viſcere terrȩ.
Betica teſtatur regio Pactolus et hermus
Aſtipulātur. agunt etenī flauentis harenȩ
Diuitias. fuluūqꝫ trahunt cum piſcibus aurum.

Et quia ſub terris ditem regnare volebant
Quę tellure latent diti attribuere profundo.
Forſitan hęc fuerit ratio quę mouerit illos.
Altera ſe nobis longe pręſtātior offert
Ad mores inuēta bonos. ſtudioſa ſalutis
Conſona dogmatibus noſtris. Concędimus ergo
Diuitias orcho: quia ſunt fomenta maloꝝ.
Et ſceleꝝ inſtrumēta: quibꝰ ſubuertitur omne
Iuſticię robur. coecos quibꝰ itur ad amnes
Sulfureoſqꝫ lacus regnum implacabile ditis.
Non aliam ob cauſam mundi ſaluator iniquas
Appellauit opes: et lucra ferentia mortem
Diſtribuēda pios hoīm mandauit in vſus.
Diſcite veſtroꝝ monitis contemnere quicquid
Eſt mortale: omnem regna in coeleſtia curam
Ferte. nec ętati: fluxę neu fidite vitę.
Nobile tempus abit: mora nulla fugacibus annis.
Nunc quoqꝫ dum loquimur Cęſar tua p̄terit ętas
Anxia: nec gelidam tardat tua purpura mortem.
Finis erat verbis: vno cum rhetores ore
Nil veriti regem (res admiranda) ſuperbum
Sacrilegum quiddam ſimulachra deoſqꝫ fatētur.
Inceſtumqꝫ Iouem. ſubitoqꝫ afflata repente
Numine tota cohors victorem extollere chriſtum
Coepit: et in ſummam fidei prorumpere laudem.
Torua ſupercilio Maxentius ora minaci
Tollit; et accenſus flagranti corda furore
Elata vocat arma manu. citus arma ſatelles
Admouet. accurſu proceres tenuere citato
Talibus ardentem furijs. Subuerſa tumultu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Omnia pręcipiti. Poſtq̃ ſedata parumper
Jra. leues animos dixit quę mouit herinis?
Quis malus inuaſit nutantia pectora dęmon?
Ergo ne foeminę potuerũt vertere nugę
Uos quoq;? vos inq̃ quos defendenda deoꝝ
Cauſa peregrinis ad nos contraxit ab oris.
Hoc honor exhibitus vobis hoc dona merẽtur
Hoc ſuſpẽſa tolo? ſic nos ſic omnia Romę
Numina negligitis? quę tanta ignauia? multos
Una puella viros ſuperat. proh dedecus: inter
Millia tot preſtantum hoĩm certamĩs huius
Pręmia fert mulier. ſic rex. concorditer omnes
Reſpondere viri. quid nos terrere minando
Miteris? illabi manifeſtum in pectora numen
Senſimus: et rutilare ſacro caput illius igne
Uidimus: et labi flammas ex ore loquentis.
Uincimur a ſuperis. et victi ponim⁹ arma.
Da veniam Cęſar. Chriſti trãſim⁹ ad aras.
Jupiter et proles et numina falſa valete:
Cęſaris extemplo facies excanduit: ardent
Lumina: labra tremũt. rauco clamore miſtros
Cõuocat infandum facinus iubet: ore tragoedo
Atq; ſophocleo ſcelus enarrabile cantu.
Tollite ſacrilegos clamat: iugulate deoꝝ
Sacra ꝓfanãtes. auibusq; epulanda per agros
Exta date. hęc illis ſint pręmia: vadat ad vrbes
Fama peregrinas: tantę victoria pugnę
Has habeant lauros. hęc gloria ſegnibus eſto.
Ite rogũ ingẽtem ſtruite: et date corpa flãmis:
Et cinis ęquoreas vento rapiatur in vndas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Talia fulmineo iaculans late intonat ore:
Attoniti tremuere oēs. feralibus armis
Circumfuſa cohors vinctos prętoria ducit
Rhetoras: et magno circūſtrepit agmine miles.
Voce recedētes tali Catharina monebat
Ite triumphales animę: ſuſperate tyrannum.
Ite alacres. hodie vobis reſerātur olympi
Limina. momentum mors eſt. vbi tranſijt ęther
Panditur: et liber petit ignea ſpiritus aſtra.
Ite domos coeli ſanctoſqꝫ intrate penates.
Ite. ſequar. nec vos ſacri iactura lauacri
Terreat: abradet ſcelus omne ſalutifer ignis.
Nec mora. comportāt alij ſarmenta trabeſqꝫ
Materiam arentem: et ſyluę virgulta ſalignę:
Et piceas alij pinos et odora cypreſſi
Robora iuniperi ramos. campoqꝫ patenti
Conſtruxere pyras. adipem fomētaqꝫ flammis
Plurima ſubijciūt: oleęqꝫ liquoribus addunt
Sulfura certatim: coit omnis turba: vięqꝫ
Eructāt hoīm turbas. velut aggere fracto
Cum Padus in virides ſpumanti vortice campos
Inſilit euertens ſegetes: ſpemqꝫ obruit anni.
Subiecere faces. ſalit ardua flāma comamqꝫ
Spargit: et in nubem fumi glomerātur opacam:
Corripiunt vinctos bini. ſtringuntqꝫ retorto
Fune manus et fune pedes: iaciuntqꝫ per altos
Ingenti clamore rogos. furit ignis: et ardor
In mentum ſalit atqꝫ comas ſtridore coruſco.
Tanta ſacerdotes alacri ſpectacula vultu
Conſpiciūt: tabuliſqꝫ iuuāt incendia iactis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Cęſaris extollũt aĩos: vrgentqꝫ miniſtros.
Et rediiſſe deum libamen ⁊ orgia gaudent
Extinctis mox buſta viris cecidere: nec artus
In cineres abiere: togas ⁊ corpora lambens
Leniter abſtinuit vireſqꝫ coercuit ignis
Ipſe ſuas ſanctos veritus tractare. ſepulchro
Chriſtigenę intrepidi ſublata cadauera ponũt
Suppliciter flentes: et triſtia funera ducũt.
Cędis adhuc auidus Cęſar: nec crimine tanto
Territus at multo madidus poſt prandia baccho
Mandat ab obſcuris foribus coecoqꝫ reuulſam
Carcere victricem menſis aſtare puellam.
Illa catenarum ſtrepitu ꝓlata ſonante
Atria nil pauitans duri ſubit ora tyranni.
Compoſito vultu et frontis feritate parumper
Vix tandem poſita: ficto rex pectore fatur.
Regia progenies ꝟgo tua maxima virtus
Inſigni nobis hodie certamine nota
Conciliare poteſt tibi me: niſi noſtra vereri
Sacra negas. verſis igitur palinodia ꝟbis
Eſt dicẽda palam. ne te male numina ꝑdant
Eſt placãda deum dictis melioribus ira.
Illa quid his iteꝝ nugis me vertere tentas?
Cęſar ait. Tu ſaxa colas: ſine numina nobis.
Forſan honoratis lapides: quia creditis olim
Deucalioneis hoĩes de cotibus ortos.
Talibus accẽſus dictis Maxentius altum
Ferrea clamabat date verbera. verbera lictor
Expedit: ⁊ nudos humeros ac pectus apertum
Virgĩs inuadẽs crebro ferit impius ictu

Innocuū corpus: miti gemit ore: deumqꝫ
Alloquitur vgo. nr̄i cape ſancte cruoris
Primitias. aīm ſerua. ſit victima fluxum
Corpus: vt habram⁹ ſeruato pignore ſacꝝ
Fecit ⁊ illuſtrem pecudis cruor imbuit aram
Sic mea ſeruata caro concidat hoſtia mente.
Sic ait. ex oculis lachrymę fluxere tepētes
Ora genaſqꝫ rigāt. largus de vulnere ſanguis
Labitur: ⁊ terram cędes effuſa cruentat.
Supplicio affectam tali iubet ire ſub vmbras:
Nullaqꝫ biſſenis p̄beri alimēta diebus.
Vertitur abſtergēs oculis gemebūdaqꝫ pectus
Velat: et in noctem lachrymās deſcēdit opacam.
Eſt locus ęoos phœbi naſcētis ad ortus
Arduus attollens vicina cacumina coelo.
Thraicia maior rhodope ſublimior oſſa
Pelion ęmonium ſuperās ⁊ culmen olympi
Caucaſeaſqꝫ niues vbi ſunt iuga maxima Tauri.
Illic ꝑpetuo vernātia gramine rura
Perpetui fructus ęternaqꝫ gratia florꝫ.
Vernaqꝫ temperies ſemꝑ: ſine nubibus aer
Lympidus. Auſter abeſt. boreas nō ſibilat. Eurus
Exulat. occidua Zephyrus nō murmurat aura.
Hic primęua quies homini ieiuna priuſquā
Infelix vetita viciaſſet guttura fruge:
In medio fons eſt lato pulcherrimus orbe
Quattuor vnde fluūt occulto flumina curſu.
Nam tria ſecretis delapſa meatibus arcton
Verſus eunt: at mox verſo reuocātur in auſtrum
Tramite. ad ęthiopes combuſtaqꝫ ſolib⁹ arua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Defluit aſſiduis quartum. Veroemq; refuſo
Gurgite complectēs menphitica regna peragrat:
Ad vitrei fontis ripas in margine lęto
Sunt oleę pingues. ſunt medica mala. Cypreſſi.
Et ſemꝑ virides lauri. palmetaq; longis
Frondibus: et pini pingues: et myrtea ſylua.
Sunt et odoratę Cedri foecūdaq; ſemper
Ficus: et vua graui pendens in palmite. pruna
Cęrea. iuglandes. et amygdala. purpureumq;
Quod tulit arctois pomum Lucullus ab aruis.
Prata ſub arborib⁹ raris florētia ſemper.
Lilia. ſerpillum. Narciſſus. amaracus. omne
Gramen odoriferꝝ. violę. roſa. balſamus: arbor
Aburea. myrrha. thymū. buxus. terebinthus. amomū
Nardus. et Aliacis frondes roriſq; marini.
Irriguos circum riuos ſua brachia tendunt.
Innocui vitreo ludūt in gurgite piſces.
Vbera diſtendūt pecudes. hic nulla leonum
Semina. nō ſerpens. nec cauda ſcorpius vnca.
Omnia tuta. cubāt lepores: nec bella nec vllas
Inſidias metuūt: cantu nemus omne volucꝝ
Perſonat: et floꝝ per ſumma cacumina nectar
Libat apis. lectumq; cauis opus aggerat antris.
Nuncius ante pater ſumma quem miſerat arce
Virgineo occurrens morbo caſuſq; futuri
Pręſcius inde fauos illis ⁊ mella diebus
Pomaq; decerpens dapis inconſueta ferebat
Xenia deſertę trans ęquora lata puellę.
Hęc ſunt illa quibus felicem pabula vitam
Helias et ſocij longęua in ſęcula ducunt.

Omniaqꝫ infuſo curauit vulnera moly:
Moly qđ omnigenis fecit deꝰ vtile morbis.
Nigra ſubeſt radix. viridis coma. floribꝰ albet.
Jam biſſena dies ierat. reuocať ab vmbris
Ambroſium vultu referēs Catharina decorem.
Nec tenuata fame nec triſti ſquallida nocte.
Cęſar vt aſperit ſolitū decus oris honeſti
Fraude miniſtroꝝ paſtam putat. ęſtuat. ardet
Vociferās. trepidat mugitu regia tanto.
Non ſecus ac nautę pelago cum turbidꝰ imber
Ingruit: ⁊ rauco volitat cum murmure nubes
Pulſa noto. tumet vnda. micat pice nigrior aer
Ignibꝰ. ⁊ tonitru ingēti tonat altꝰ olympus.
Perdite cuſtodes clamat vel mergite ponto
Tergore cōſutos. ſiculis vel adurite tauris.
Juſſa citi Garamas Naſamon mauruſqꝫ faceſſunt
Marmaridę. Pſilli. Numidę. quibus vna libido
Sanguis. accēſos miſeri raptanť ad ignes.
Vinculaqꝫ inijciūt pedibꝰ. terraqꝫ volutos
Verſatoſqꝫ luto ⁊ foedatos puluere terga
Ad tormēta trahūt. nihil illis mollia proſunt
Verba precum. lachrymę nihil inter ꝟba cadētes.
Nil lōgi labor obſequij: votiſqꝫ vocata
Numina nil proſunt. manet implacabile pectus
Regis ⁊ indomitū virus medicamine nullo
Frāgitur. o infelix quę te inclemētia Cęſar
Virgo ait innocuos hoīes torquere coegit?
Nō ego terrenis epulis ſꝫ ab ęthere miſſa
Sum dape paſta dies biſſex. qui pabula genti
Per deſerta dedit ſolymę: cum vecta per vndas

Aequore ſuſpenſo panchęos venit in agros
Me quoqꝫ certātem ꝓ relligiōe fidemqꝫ
Aſſerere audētem pauit ſanauit: et ipſa
Parta ſalus opꝰ eſſe docet coeleſte. cicatrix
Nulla ꝑ offenſos ferro dep̄hēdit artus.
Incipe ſedata fieri clemētior ira:
Et neqꝫ ſanguineo ſimilem te finge Neroni.
Sʒ qualis Traianus erat: vel iulia proles
Auguſtus: qualeſqꝫ tulit gens flauia reges
Et patrem ꝛ natum. quoꝝ veſtigia debes
Sancta ſequi ſi vis tāto ſuccedere regno.
Dignus eris ſi iuſtus eris. clemētia reges
Efficit imperio dignos. pro īmanibꝰ actis
Crudeli mercede deꝰ tibi digna rependet
Proemia. crudeles ſuperi crudeliter vrgent.
Vicit foemineo facundia iuncta decori.
Sedatuſqꝫ pax Cęſar quo perdita Virgo
Vſqꝫ Ioui differs inquit parere: iuuētę
Nec miſerere tuę: Nō te ſeruilibus vtar
Obſequijs: nec em̄ id patit̄ tua forma nec ętas.
Aſſentire meis aliqñ ꝛ ſubde rebelles
Imperijs aīos. Quid me rñdit iniquis
Sollicitas ꝟbis: turpi ſi pectora voto
Foeda geris cur ſanctū audes violare pudorem?
More ſuū coeno aſſuetus ſordeſcere nunqꝫ
Deſinis: et mundę neſcis aſſueſcere vitę
Sic tua te inſtituit venus: hęc documēta tuoꝝ
Caſta deum. Sunt hęc quibꝰ aſſentire iubemur
Imperia: hi monitus: Vtrꝫ tua prouida ꝟtus
Conſulit vtilius nobis humana ne iuſſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

An diuina ſequi? Quod amas deꝰ odit. ⁊ audes
Impugnare deum cū ſis mortalis? ab vrbe
Ciuibꝰ hęc tam vana meis documēta tuliſti?
Erubuit Ceſar. ſceleris mens cōſcia non fert
Iurgia. nō audet vultꝰ attollere: ſeqꝫ
Uertit ad Ichthybolū: ⁊ reuehi p̄cepit ad vmbrā
Carceris: atqꝫ nouis tradi cuſtodibus artę
Ichthybolus vero cui mens crudelis ⁊ atrox
Ingenium: regi quidnam vulgaribꝰ inquit
Hāc poenis terrere paras? ſub ſidere natam
Credimus hellęo. nam frons marpeſia caute
Taurominitana aſperior: rigidoqꝫ adamante
Durior auſonios faſces noſtraſqꝫ ſecures
Ridet: et imperio diuum parere recuſat.
Cędimus? an iuſtis demētem vrgere flagellis
Pręſtat? et imperij cauſam diuūqꝫ tueri?
Mollia non obſtant duris: nec fortia poſſunt
Debilibus vinci. nec ligno ſaxa cauantur
Nec manibꝰ muri. ſꝫ duro marmora ferro
Moenia contortis magno molimine ſaxis
Eruimus. ſi auferre paras a virgine Chriſtum
Finge rotas. magnęqꝫ aliquot vertiginis orbes.
Et crebris armetur opus mucronibꝰ omne.
Et radij cultros ⁊ curuatura rotarum
Ancipites habeant. Orbis cōtrarius orbi
Currat: et affixos verſo ſecet impetus axe.
Perſephone immanes poenas et ſęua docebat
Supplicia occultis voluēs corda impia formis.
Aſpera inhumanum flexit ſententia regem.
Quęritur in tota ſi quis foret vrbe Perillus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Atqꝫ Phereclea quiſquã prȩſtantior arte
Dedalus. aut auctor troianȩ cladis Epȩus.
Nox erat. et medium coeli ſtellata ꝑ axem
Cum Ioue ducebãt nitidi veſtigia piſces.
Maximus ętherei Chriſtus regnator olympi
Agmine coelicolum magno ſtipatus ab aſtris
Labitur: et niuei tranſit ꝑ cornua tauri.
Intrat ad humentes vmbras ⁊ triſte baratꝝ.
Fit ſonꝰ. ⁊ nigram ſubito lux aurea noctem
Diſſipat. apparẽt pulchra ſub imagine diui.
Primꝰ Ioãnes: humeros cui lucida veſtit
Pellis: et aurati pendẽt in tergore villi.
Alter erat ſenior Petrus cui candida mento
Cęſaries geminęqꝫ micãt in pectore claues.
Tercius ardenti Paulus mucrone coruſcãs
Igneus ore. ligant intextę guttura gemmę.
Quartus Ioãnes aquila ſignatus: amictu
Lucet in albenti: mentoqꝫ et vertice canus.
Hi primi: ſua quemqꝫ ducem ſtãt agmina circum.
Squallor abit: fulget paries. circũfluus aer
Fragrat: et armenio carcer luſtratur amomo.
Tum vultu diuum dñs ſic fatur amico.
Hactenus ex alto pugnam ſpectauimꝰ orbe
Occulteqꝫ tuis ꝓcul aſpirauimꝰ orſis
Fortibus. hęc clarę fuerint prȩludia pugnę.
Nunc acie tota pugnatur ⁊ oĩbus armis:
Macte et in extremo palmam ne deſere curſu:
Pars ſupereſt tibi parua vię. iam proxima palmę
Curris. ⁊ apparet grauium ſuprȩma laborꝝ
Meta. dies feret optatum tibi craſtina finem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Dixit:et ambroſia frontem perfudit ⁊ armos.
Et ſic fatus abit:dulciq; adit ęthera cantu.
Altera lux aderat.feralis machina coelo
Erigitur:populiq; foro concurſus aperto
Cogitur.horreſcunt viſu:et crudele fatetur
Id genus inſolitum poenę.de robore querno
Texitur:et biſex cubitis aſcendit in auras
Pons:vbi voluendos lictor ſe attollat ad axes.
Impulſi magnis ſtrident conatibus orbes.
Roſtratiq; micant gladii:curuiſq; minantur
Dentibus.et paruo inter ſe diſcrimine diſtant:
Corpus vt affixum lateri e regione locatum
Diſcerpat latus:atq; vno ſecet omnia curſu
Membra leues ſubito procul eiaculanda ꝑ auras.
Terrificum incutiens animis ſtructura pauorem
Aſpectuq; nocens ſolo.ſuper aurea ſedit
Stragula:et a tecto ſpectat Maxentius alto
Coniugis extendens bacchatam ad colla ſiniſtram.
Protrahitur virgo:quę poſtq̃ immania vidit
Currere protenſis armata volumina roſtris
Subſtitit:et preſſo ſuſpexit ſidera greſſu
Sic memorans.Obſiſte pater crudelibus auſis.
Percute dentatos orbes.oſtende tyranno
Te ioue contempto coeli terręq; potentem:
Infelix videat contabeſcatq; videndo
Quanta tuę virtus et quanta potentia dextrę.
Vix ea finierat gelida cum erupit ab arcto
Ventus:et ardenti reſonans cum fulgure fulmen:
Grandineq; immixta nimbus caliginis atrę.
Diſrumpitq; rotas.trabibuſq; per aera pulſis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Maxima conſequitur ſtrages: quo territa vertat
Turba pedem noctis tenebris incluſa profundę
Neſcit: et attonitos fruſtratim machina labens
Opprimit: auditur clamor: ſonituſqꝫ ruentum
Impete cum magno trabium. periere miniſtri:
Quattuor vt fama eſt rapuit furibunda viroꝝ
Millia tempeſtas et lapſus ab aere turbō.
Atqꝫ dies claro deterſit nubila coelo
Detegitur clades hoīūm. laniata per omne
Membra foꝝ: facies vſtę: cōuulſaqꝫ labra
Dentibus exertis: lacereqꝫ per ardua veſtes
Culmina tectoꝝ. mixto fluit vnda cruore
Quę ſuperant cladi lugent cōmunia matres
Funera pellecę. lamenta per omnia ſurgunt
Compita: in ingenti tota vrbs ploratur aceruo.
Plębis in occaſu tantę gauiſa per auras
Perſephone volat. ac ſocios ac dęmonas omnis
Ad prędam ciet ex aris adytiſqꝫ deorum.
Illi precipites altis e turribus adſunt:
Corripiūtqꝫ vagas animas. ſtygiiſqꝫ coercent
Funibus in faſces: et in intima tartara volunt.
Perſimiles aquilis quotiens videre volucres
Dulcibus e ſtaguis tolli: tenuemqꝫ per auram
Nare cateruatim: campiſqꝫ inferre volatum
Qua rigat effuſis Mantoam greſſibus vrbem
Mintius intexens iuncis et harundine ripas.
Saucia iamdudum coeco regina dolore
Diſſimulare nequit flagrantem pectore flammam
Sicqꝫ virum alloquitur. quę te imaniſſime quę te
Peſtis agit: manifeſta vides miracula: nec dum

Irritare deum ceſſas. tibi me quoqꝫ Chriſtus
Abſtulit: ęc viuo crines in flumine laui.
Nec tua ſum poſthac. nec me reuerētia martis
Nec Jouis vlla tenet: tua ſint hęc numina. vincet
Chriſtus: et occumbes cum relligione deoꝝ.
Cęſar ad hęc frendēs cōtorquet lumina denſo
Torua ſupcilio: ⁊ clamās noua funera lictor
Poſcim⁹: accipe et hanc: ⁊ amaro vulne re trūcis
Vberibus cęſa caput a ceruice reuulſum
Aequoreę volucres habeāt. piſcabitur illud
Petrus: et inuictum Chriſti ſuſpēdet ad aram.
Nec mora: dum totam magnis vlulatib⁹ vrbem
Dira lues agitat. dum cędib⁹ omnia cōplet
Perſephone exultās ⁊ tanta ſtrage ſupbit
Vincta manus ſparſis trahitur regina capillis.
Res indigna nimis: miſſoqꝫ ad colla capiſtro
Ducitur ad littus lachrymās: ⁊ crine ligatam
Arboris ad ramos patulis q̄ vmbroſa lacertis
Stabat harenoſę frondēs in margine ripę.
Afficiunt probris ⁊ multo verbere. tādem
Pectore cōuulſo pharias truncatur ad arces.
Exanimes artus nudant: rapiūtur inaures
Implicitūqꝫ comis auꝝ: gēmiſqꝫ monile
Diues: ⁊ amiſſo ſequit fera turba pudore.
Ceu plures cum nocte lupi inuenere relictam
Deſidia paſtoris ouem ſimul agmine facto
Cōmunē inuadūt prędā: atqꝫ in vulnera certāt.
Dilaniāt: caput hic. iecur ille: in clunibus alter
Paſcitur: et fauces implent: rictumqꝫ cruentāt.
Audijt horrendum facinus. veniensqꝫ repente

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Porphirius multo raptum cum milite corpus
Texit humo lachrymans: meritoſq; exſoluit honores
Infelix quãtum ſors et breuis hora ſinebat
Iãq; nouas afferte dapes: diſcũbere tempus
Cęſar ait: fac mane Ioui ſuperiſq; litatum
Omnibꝰ: et fuſo placati ſanguine manes.
Soluite triſticiã: curaſq; immergite baccho.
Debetur noua nupta mihi. nãq; impia cõiunx
Per noua iudęo nupſit diuortia Chriſto.
Ferte cados: date creteo de palmite vina.
Ponite amynęos latices: chiumq; liquorem
Et ſi quid campana ſui vindemia miſit
Nectaris: omnigeno ſpumẽt crateres hiaccho.
Diſcumbũt. celeres volitãt agileſq; miniſtri:
Et menſas epulis onerant: Maxentius ira
Iamdudũ exuſtus largo ſe ingurgitat hauſtu
Sępius: et pergit venas inflare calentes.
Callida perſephone grauibus cõuiuia rixis
Immiſcere volẽs ſumptis p̄teruolat alis
Aequoreã ſimulans volucrem: petit ardua nubes
Itq; reditq; frequens: ducitq; per aera gyrum:
Garrituq; ſonat pluuio. denũciat inquit
Ichthybolus ventos tempeſtatemq; futuram
Iam pelago furor ⁊ nautis grauis ingruit imber.
Cęſar vt audiuit pelagus: ſuccurrit imago
Coniugis ad littus cęſar. iubet ire miniſtros
Necropolimq; trahi: et condi tellure cadauer.
Reſpondere ducem iamdudum funere ducto
Porphirium veteri regum impoſuiſſe ſepulchro.
Ecce iterum lachrymas iterũ ciet ira furorem:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Lętaq; ſubuertit pręceps cõuiuia luctus.
Porphirium Cęſar tũc e regione ſedẽtem
Pallidus et ſtomachũ vultu cõfeſſus opaco
Alloquitur. Quid me inuito violẽter ademptũ
Corpus humãs? Quę relligio? quę cura meorum?
Prouidus: ardorem mẽtis rõne gubernat
Et placidis mulcet bacchãtem vocibus iram
Porphirius. Nobis Cęſar fore dedecus inquit
Immortale ratus ſi peruenisſet ad aures
Vrbis id infandũ facinus qd percitus ira
Incompoſq; tui mandas: cęlanda putaui
Corpora defunctę: & ſceleris monumẽta nefandi.
Sz furor impatiẽs freni: miteſcere nulla
Voce poteſt. ſimiliſq; Padi torrẽtibus vndis
Aeſtiuo cum ſole niues ſaxoſa gebennę
Pręcipitãt iuga: ſi curſus occludere tentas
Obijce contortis creſcũt ſpumãtia terga
Vorticibus: ſemperq; magis violẽta ſuperbit
Congeries: tumidaq; premit retinacula mole.
Donec iter gurges agat indignatus apertum.
Quid ſcelus excuſas hoĩm turpiſſime Cęſar
Inquit & ignaua regem grauitate laceſſis?
Omnia Therſitę ſimilis quid gutture latras
Sardanapaliaco? pallẽti excãduit ore
Dux aĩo dextraq; potẽs clarq; ſuperbus
Militię titulis: voluitq; inuadere pectus
Cęſaris: et capulum dextra cõplexus eburnum
Deſtitit. ardentem virtus compeſcuit iram.
Atq; ita ſuſpirãs fatur Quid fida tuorum
Pectora Maxenti verbis premis acribus? Et quid

Lęta procelloſo turbas cõuiuia vultu:]
Si tibi cauſa minꝰ placuit recitata: fatebor
Altera cauſa ſubeſt potior: Sepelire iacẽtem
Relligio Chriſti dominã me iuſſit: et ipſos
Rixtoras ante dedi tumulo: Nam flumine viuo
Me quoqꝫ ſi neſcis lauit regnator olympi
Chriſtus: et abiecto veꝝ Ioue numen adoro.
Saucius incõpoſqꝫ animi Maxẽtius ergo
Tu quoqꝫ carminibꝰ magicis ſubuerteris: inquit.
Tu magicas artes tu cędem incendiaqꝫ audes
Dux ait: infelix ſequere: et ſcelus omne reuolue.
Ingluuiem nutri. duro rape viſcera ferro.
Sanguine tinge manꝰ: innoxia membra trucida.
Numina Maxenti iuſtiſſima. numina tantum
Sunt viſura nefas. meritas dabis impie poenas.
Expectãt te Thybris aquę. calor iſte ſub vndis
Occidet: et tanq̃ Phęton temerarius axe
Pulſus ab excelſo vaſtum rapieris in ęquor:
Forſan ⁊ inuenies extinctę cõiugis ora.
Interea pinguem nutri delphinibus eſcam.
Ira (ſcio) tua me morti iam deſtinat. vltro
Ibimus: et ſtrictos caput extendemus ad enſes
Intrepidi. nobis nihil eſt in morte timendum
Chriſtigenis: quibꝰ eſt aliud poſt funera longe
Nobilius vitę genus immortalis olympo.
Oppetere eſt iteꝝ naſci. tormenta ſubire
Pro virtute pium. triplex contingit origo
Chriſtigenis. vulgata prior: qua naſcimur omnes
Semine concepti patrio: cum ſeptima foetum
Luna peragrato vel nona peregerit orbe.

F ij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Altera ſic natos terris per myſtica trāſfert
Flumina: et ablutos genitrix eccleſia lacte
Nutrit ad ambroſię ſemꝑ viuentis odorem.
Tercia cum ſuprema dies mortale reſoluit
Corpus ⁊ in cineres opus hoc natura caducum
Traxit ad ęthereos orbes empyrea regna
Mittit vbi et reduces aīos cōplectitur vlnis
Dulcibus ⁊ nitida coeli pater accipit aula.
Iſta fides lorica mihi eſt adamātina nullis
Peruia fortunę iaculis. dum talibus orat
Porphirius tumido bilem ſub pectore Cęſar
Rodit: et impatiēs vultus obſcurat herinnys
Et circumpoſitis ſtimulat precordia flāmis.
Dux animū firmante deo nil territus atra
Fronte quid atroci dudum cōcepta venena
Corde premis? dixit. ne pars innoxia vitę
Vlla tuę dignum venia te reddere poſſit
Incipe rumpe moras. aperi crudelia tandem
Ora. ſatellitibus diris mea funera manda.
Membra iube lanianda feris in littore ſpargi.
Defuncti careamus humo: careamus harena.
Corpora iactentur monſtris laceranda marinis.
Diſcite crudeli proceres ſeruire tyranno
Rege ſub ingrato ſub iniqui principis vmbra
Seruitijs emitur mors obſcuriſſima longis.
Rumpitur inflatum pectus: mentiſqꝫ ſuperbę
Nec frenare poteſt nec diſſimulare furorem
Cęſar: in extremis ardet iam faucibus ira.
Non aliter q̄ꝫ cum ſicco ſub fomite dormit
Ignis et afflatu crebro excandeſcit et aura

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Exilit: et tremulę rutilant per nubila flām̄ę.
Ferte citi ꝓcul hīc hoīem: date vincula clamat
Cūqꝫ ſuo totam dn̄o iugulate cohortem
Quę ducis infecti traxit cōtagia: finem
Sacrilegis dabit iſta dies. Per numina iuro
Per Iouis ęternū imperiū fulmenqꝫ triſulcum
Ibitis ad lethen: ſtygiaſqꝫ videbitis vndas
Dux ⁊ tota cohors miſſis ad colla catenis.
O funeſta dies o lamentabile tempus
O furor o rabies o deteſtabile virus
O dolor o regum impietas o mortua virtus:
Ducitur: et lōga ꝓperant ad funera pompa.
Ventum erat ad littus: cum dux fortiſſimꝰ ęgros
Alloquitur comites turbataqꝫ pectora firmat.
O ſocij mecum terrę pelagiqꝫ labores
Experti totiens: longęqꝫ pericula paſſi
Militię. quid vos terret p̄ſentia mortis?
Quę celerem curſu Zephyꝝ volucrēqꝫ ſagittam
Vincit? vbi fortes animi generoſaqꝫ virtus
Cordaqꝫ ad horrēdos nunq̄ꝫ perterrita caſus?
Ponite triſticiam: rectos attollite vultus.
Cernite ꝑpetuo fulgentē lumine mundum.
Aethereaſqꝫ domos. animis ea patria noſtris.
Et quid foeminea pauidę formidine frontes
Deſpiciūt terras? hodie veniemus in aſtra.
Sic ait. et Chriſto ſacrum pęana canentes
Accipiūt altos pronis ceruicibus enſes.
O mors clara vix vita pręſtātior. olim
Moria cum rapidę purgarint ſęcula flammę
Membra memor veſtri deꝰ immortalia reddet.

Interea gaudete bonis coeleſtibus inter
Spirituū coetus alacres:et ſancta precati
Numina terrigenis Chriſti implorate fauorem.
Pectora trunca iacēt:fuſoqꝫ rubeſcit harena
Sanguine.mactata eſt.duplex hecatomba tonāti.
Cum duce bis centum comites in littore cęſos
Chriſtigenę effoſſis moeſti īpoſuere ſepulchris.
Et iam prona dies nocti cędebat:et vmbris
Occiduo radiās excelſam lumine Calpem.
Cum furijs Cęſar longis iam feſſus ⁊ ira
Sic ſecum.Quę tanta iſtis cōſtantia?quodnam
Robur ineſt animis tantum?quę pectora virtus
Inconcuſſa regit?quę ſpes?quę pręmia tanti?
Morte quid expectāt obita? Neqꝫ credere dignū eſt
Sanctius his numen:quoꝝ res publica pauper
Quam noſtris qui regna tenēt telluris ⁊ vndę
Illam ego numinibus gentem melioribꝰ vti
Crediderim cuiꝰ terrena potētia maior.
Nam ſi regna dei arbitrio terrena gubernant
Diſtribuūtqꝫ ſuo:qui dant maiora putandi
Maiores.libyam Iuno regna attica Pallas
Iliacam Phoebus Tarpeiam Iupiter arcem
Conſtituit.regnū regno ceu numine numen
Maius erat.ſed chriſtigenis nec regna nec vrbes.
Ut fuerit ſatius tantos ſedare tumultus
Unius interitu.vel ſi mutabitur eius
Cōnubio.tantūqꝫ decus ſeruare iugali
Foedere:et has tandem curas extinguere tędis.
Saturni iam bruma dies ⁊ lęta reducit
Tempora:quę nobis patrio celeberrima ritu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Iucūdos hyberna ſales et xenia poſcunt
Ocia nocturnę poſcūt cōuiuia menſę:
Expediam: triſtis ne ſe inter gaudia luctus
Ingerat. interea placidas mihi iupiter vndas
Aequoris: et curſus dabit ad mea regna ſecūdos.
His dictis placet accito lictore puellam
Duci iterū e tenebris: iterū tentare loquēdo
Virgineūq; nouis pedicis captare pudorem:
Quam ſimul ac vidit ſic eſt aggreſſus. Amiclas
Troius aſſultu ſubito expugnauit adulter.
At tua terdenis nondum eſt mollita diebus
Duricies. Ponti glacies hyrcanaq; tandem
Frigora et arctoę vincūtur ſole pruinę.
Tu Getico ſopita gelu vel gorgone viſa
In ſilicem durata nequis manſueſcere. Quercus
Orpheus. Amphion lapides. delphines Arion
Mouit: et orpheos ſenſerunt tartara cantus.
Tu niue frigidior. tibi ferrea corda: ſepulti
Vſq; adeo tibi ſunt ſenſus hebetataq; mentis
Lumina vt albenti videare ſimillima ſaxo
Coniugis aſſyrię verſo quę in marmora vultu
Fluxit et ardētem ſpectat fugitiua Gomoram.
Heu quidnam cōtra genium moremq; iuuētę
Molliciemq; tui ſexus generiſq; ſuperbi
Stemma ſupercilio ſpernis regalia toruo
Imperia? ah demens: tu blandimenta minaſq;
Deſpicis. et ſurda perſtas immobilis aure.
Tu populo ſpolias vrbem: tu cōiuge regem.
Militibuſq; ducem: duce Cyrenenſia regna.
Et miſeremur adhuc: et te ſeruare parati

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Mitibus alloquimur verbis. Genus aſpice quãtum
Romanũ pietate valet. Miteſce parumper.
Si ſeruire pudet. mecum regnabis. habeto
Cõiugis extinctę thalamos. Romana videbis
Moenia. et incędes latiam regina per vrbem
Quod tua gentilis quondã Cleopatra tumultu
Ambijt Actiaco tu Cęſare digna marito
Accipe largimur ſine bello et ſanguine regnum.
Sic ait et cęco languet Maxentius igne.
Illa velut dorſum medijs in fluctibus ingens
Vapulat aſſiduis et nunq̃ vincitur vndis:
Deſine plura: nefas iteꝝ me nubere dixit
Nupſimus. inſerto nuptam manꝰ indicat auro:
Et mihi nunc alacres nitidis cõuiuia menſis
Virq̃ ſocerqꝫ parant. hodie ſubitura mariti
Limen. et e tenebris claros aditura penates.
Nec ſum dura. fidem ſeruo. Tu ſanguine gaudes
Non ego. tu tanti ſceleris duriſſimus auctor.
Hęc vbi dicta: videns atrox immota tyrannus
Pectora nec precibus flecti nec verbere frangi
Spe veneris poſita: iubet a lictore necandam
Necropolim duci. pullo velata cucullo
Atqꝫ capiſtratis manibus de carceris antro
Truditur ambigua faciente crepuſcula nocte
Aemonius Chiron media iam parte ſub vmbras
Fuerat: et lędę funeſtam pignora noctem
Aere voluebant piceo. niger heſperus ore
Pallidulo triſti per coelum aſcendere vultu
Viſus. ab aſpectu ſceleris noua luna nefandi
Cornua ſubtraxit: nubes teterrima clauſit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Aethereos ignes et conſcia ſidera morti.
Audit ę halcyones grauibus lamenta querelis
Spargere per littus: moeſtoſqꝫ ad funera cantus:
Edere, et ęquoreas volucres dare flebile carmen.
Eſt locus ad boream pelagi porrectus ad vndas
Denſa vbi ſylueſtrem faciũt ſpineta receſſum.
Areaqꝫ in medio. crebris ibi terra ſepulchris
Surgit: et in tumulos foſſę cumulãtur harenę:
Sacra cadaueribus tellus: polyandrion Hellas
Voce vocat patria: nudis paſſim oſſibus albet
Vrticis vmbroſus ager grauibuſqꝫ cicutis
Et nigris ebuli baccis et oleute Sabuco.
Campus iners et ſepiuagis domus apta colubris.
Hos ingreſſa locos durus dum brachia lictor
Expedit inuertẽs manicas dumqꝫ explicat enſem
Sanguineum. virgo coelum ſuſpexit et ignes
Aethereos. taliqꝫ deum ſermone precata eſt.
O pater exiguas tanto pro munere grates
Soluimus: ingentes autem debere fatemur.
Tu grauibus preſſam tenebris in clara vocaſti
Lumina: tu manes tu das ſuperare tyrãnum.
Et modo tam vario functam diſcrimine tandem
Ad palmam regnumqꝫ vocas. Da numine dextro
Egreſſus aĩo faciles: reditusqꝫ ſecundos
In patriam coeliqꝫ domos. hanc accipe mentem.
Et prolem ne ſperne tuam de fauce reuulſam
Ditis: et oranti famulę tua limina pandę:
Et ſi quãdo memor quiſquã certaminis huius
Implorabit opem. Pater exorabilis eſto.
Finierat ſubito cum vox audita per auras.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Annuimus. ſecura veni. Cum poplite flexo
Et crucis explicita per pectus imagine lictor
Verberat orātem gladio. Pro cęde cruenta
Lac niueum fluxit: tellus incanduit albo
Sanguine. lingua deum neruis decluſa reciſis
Perſonat: et moriens v̄ba impfecta relinquit.
Cęſa ſolo iacet atq; in coelum vita receſſit.
Affuit extemplo ſupeꝝ de ſedib⁹ agmen
Spirituū duplex: vnum qđ corpore nudam
Suſcipiat mentem. dulciq; ad ſidera cantu
Trāſferat. exanimes aliud qđ tolleret artus.
Inſolita noua luce dies in nocte refulſit:
Atq; repentinū ſubito cum lumine fulgur
Emicuit ceu cum frangit caua nubila fulmen
Cum grauis ardentem ſuccēdit Iulius ęſtum.
Euolat attonitus lictor: trepidiq; miniſtri
Corripuere fugam. Toto ſymphonia coelo
Spargitur. et mixta vocum dulcedine carmen
Aſtra petit. ſenſimq; abiens diſcedit ab aure.
Viſaq; per coeli tractus aſcendere nubes
Lucida perſimilis ſoli lucentior aſtro
Luciferi: et claro rutilātem lumine caudam
Ducere ⁊ ignifero ferri vltra ſidera curſu:
Et caput inſertare polo. patuere tonantis
Atria. curuatus lęto pater obuia vultu
Brachia diffundens reduci dedit oſcula natę.
Et triplici claram radiauit ſidere frontem.
Altera ſpirituū legio collegit ab hortis
Balſama iudęis aloes myrrhęq; liquorem:
Ablutoſq; vadis artus et odoribus vnctos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Aereum per iter rubri trans ęquora ponti
In montes arabum ſummeq; cacumina Sinę
Tranſtulit. et corpus pario clauſere ſepulchro
Quod ſupeꝝ fecere manus: Opobalſama ſemper
Marmor odoratum ſudat: quibꝰ ęgra iuuãtur
Corpora difficiles iſto cęromate morbos
Indigenę pellunt. ſacros Alabaſtra liquores
Atq; ſalutares lachrymas oleiq; fluentis
Accipiũt guttas. mẽbris honor iſte ſepultis.

Finis

Frãciſci Cereti Parmenſis Iuris Põtificij Scholaris Studioſiſſimi in Inuidum Lectorẽ Carmen

i Nuide quid tantum iuuat excãdeſcere lector?
Et Rhodijs Linguã ponere ſacra focis:
Therſitę ſimilis ſine ſenſu et mente loquenti
Cur iacis in Vatem verba Canina pium
Et merito ſceleris tanti dabis improbę poenas:
Aedere ſcis grauius q̃ maledicta pati.
Liuide ſi neſcis Superum Regina Poetam
Hunc fouet: et Coſto nata parente Dea.
In quarum Laudes quantum certauerit: arte
Pindarica fulgens teſtificatur opus.
Nulla erat (infandum facinus) reuerentia coelo:
Squallidus inculto numine Chriſtus erat:
Hic pius ad ſedes hominem reuocauit olympi
Reſtituens noſtro myſtica Sacra deo.
Protulit in lucem veteꝝ monumenta parẽtum:
Quicquid et a Chriſto lex noua noſtra capit.

Ergo tuos tandem mores depone ferinos:
  Et memori vatis pectore nomen habe:
Detur et Euripidis verſum trāſferre ſepulchro
  Qui fuit Emathio conditus ante ſolo.
Nulla ętate tua o vates monumenta peribunt
  Fatidicę Mantus: Virgilijq; nepos.

¶ Secūdę parthenices opus diuinū Dauentrię impreſſum. Anno natiuitatis dominice. M.cccc.xcvj.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 81